Akbaba

İLÂVELİ 24 SAYFA

Demir ithal edilecek.
— Gazeteler —

İTHAL GEMİSİ !

AEG formülü

AEG'ler ince duvarlıdır.
Hepsi de...

AEG'lerin içi yekpare emayedir.
Hepsinin de...

AEG'lerin yüksek randımanlı "roll-bond" tipi evaporatör'ü yekpare alüminyumdur.
Hepsinin de...

AEG'lerin buzlukları alüminyumdur.
Hepsinin de...

AEG'lerin rafları ayarlanabilir.
Hepsinin de...

AEG'lerde özel etlik vardır.
Hepsinde de...

AEG'lerde soğuk kontrol damlalığı vardır.
Hepsinde de...

AEG'ler dünyaca ünlü AEG kompresörü ile donatılmıştır.
Hepsi de...

AEG'ler yurt içinde, yurt dışında 5 yıl garantilidir.
Hepsi de...

Bütün bu üstünlükleri taşıyan 12 model soğutucuyu yalnız AEG sunmaktadır. Evet...
En geçerli formül AEG formülüdür!

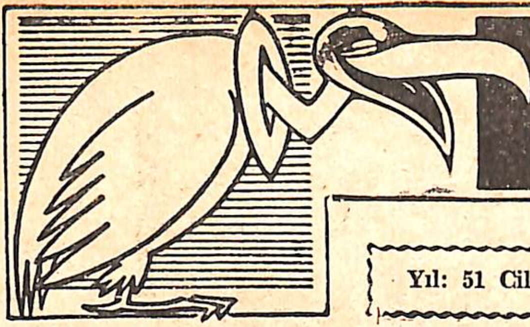
Fazla bir ödeme yapmanızı gerektirmeden size daha çok şey veren AEG'leri mutlaka görünüz...

Bilerek alınız!

POLİ-ÜRETAN'lı AEG
"birinci marka"

(Manajans: 1085 — 59)

Yıl: 51 Cilt: 24 Sayı: 21 * Kurucusu: Yusuf Ziya ORTAÇ * 9 Mayıs 1973 * Fiyatı: 150 Krş.

YARIŞ

OTOBÜSLE uzak bir yere gideceksiniz. Önünüzde iki ayrı şirketin arabaları var:

Birinciler pırıl pırıl, lüks, yatar koltuklu, geniş, rahat şeyler. İkinciler ise içlerinde yolcuların tıkış tıkış birbirlerinin üstüne çıkmalarını gerektiren dar, kamyondan bozma, tahta döşemeli, çirkin taşıtlar.

Elbette birincilerle gitmek istersiniz.

Ama diyorlar ki:

— O şirketin memurlarına güvenilmez. Şımarık, kavgacı, akıllarına eseni yapan kişilerdir. Bakarsın şoför sarhoş olur, yahut muavine kızar, yan yola sapıp geceyi yüz kilometre ötede başka bir yerde geçirir. Gideceğin yere kaç günde varacağın belli olmaz. Öteki şirketin arabaları berbat, personeli de suratsızdır. Ama hiç sululukları yoktur; insanı gideceği yere vaktinde ulaştırırlar.

Bunu duyduktan sonra da yine birinci şirketi seçer misiniz?

Belki. Eğer aceleniz yoksa, durumunuz kavgalara yahut eğlencelere katılarak oyalanmanıza elveriyorsa, gecikme ihtimalini göze alarak lüks otobüse binebilirsiniz.

Ama gideceğiniz yere bir an önce ulaşmanız ölüm kalım derecesinde önemliyse?

O zaman ister istemez külüstür arabanın sıkıntısına ve personelinin asık suratlılığına katlanmak zorundasınız demektir.

Çükü sizin için taşıt bir keyif konusu değil, gerekli bir yolculuğun aracıdır. Ve o yolculukta hız her şeyden önemlidir...

Yönetim biçimleri de araçlardır: Toplumları bir yerden alıp bir yere götürürler.

Biz çeyrek yüzyılı aşan bir süreden beri onların en rahat, en geniş, en lüks türü ile yol almaya çalışmaktayız.

O tür, parlamentolu demokrasi dediğimiz yönetim biçimidir. Ancak belirli bir gelişim çizgisini aşmış, tuzunu kurutmuş, istikrara kavuşmuş ülkelerde başarıyla uygulanabilen bu yönetim 28 yıldan beri yurdumuzda zikzaklı sonuçlar verdi.

Personeli kâh aracı iyi sürdü, kâh sarhoş oldu, birbirine girdi, direksiyonu elden kaçırdı. Kâh düz yolda hızlanır gibi olduk, kâh hendeğe yuvarlandık, ters yola saptık, yakıtsız kaldık. İndik, bindik. Bindik, indik...

Şimdi aynı lüks taşıtla bir kere daha yola çıkmaya çalışıyoruz. Bu sefer artık personel yeterince akıllanıp ustalaştı mı? Son deneme mi olacak bu? Kazasız arızasız gerekli yerlere ulaşabilecek miyiz vaktinde?

Hep onu umuyor, ulusumuza yönetim biçimlerinin en rahat ve genişini lâyık görmekte birleşiyoruz. Ama sorunun içinde anahtar durumundaki sözcüğün önemini de unutmamalıyız:

«Vaktinde.»

Önümüzdeki aylarda yurdumuzda heyecanlı bir yarış yapılacağı söylenip yazılıyor boyuna. Pek çoğumuz o yarışın şu partiyle bu parti ya da falanca kişiyle filânca kişi arasında geçeceği düşüncesinde.

Oysa asıl yarış tüm toplumumuzla takvim arasında yapılmakta.

Evet: Takvim. Yıllar, hattâ aylar önemli bu yarışta.

Her yerde olduğu gibi Türkiye'de de düzenin ilk amacı ve başarı şartı insanlara iş bulabilmektir. Özellikle nüfus artışının ve köylerden kentlere akının kısıtlanmadığı ülkelerde önem kazanan iş yaratma yarışında takvimin bizi geçmekte olduğunu bilelim.

Ekonomik durumumuzun iyiye gitmekte olduğunu belirten bir sürü istatistik sıralanıyor sık sık. Ama toplam gelirimiz ne kadar yükselmiş görünürse görünsün, ihracatımız ne kadar artarsa artsın, döviz rezervlerimiz ya da banka mevduatımız ne kadar çoğalırsa çoğalsın, eğer bu nimetler nüfusun bir bölümünün tekelinde kalıyor ve milyonlarca insan işsizlik yüzünden yoksulluğa batıyorsa uzun vâdede ne huzur sağlanabilir, ne istikrar.

Asıl önemli istatistik şu:

Açık ve gizli işsizlerimiz 1962 yılında —köylünün çalıştığı aylarda bile— 985 bin imiş. Bu rakkam 1972 yılında 1 milyon 600 bine çıkmış; 1977 yılında ise en az 1 milyon 800 bin olacak.

Dahası var. On yıl önceki işsizlerin büyük çoğunluğu köylerdeki işsizlermiş. Bugün kentlerin çevrelerinde ve içlerindeki işsizler toplam sayının aşağı yukarı yarısı. Beş yıl sonra ise toplam sayının kesin çoğunluğu o «gecekondu işsizleri» olacak.

Köylerde işsizlik çok vahim değildir; insanlar sıkıntıyla da olsa geleneksel biçimde geçinip gidebilirler. Oysa kentte işsiz kalma felâketine kimse sürgit dayanamaz.

Asıl yarış bu işte.

Kendimize lâyık gördüğümüz lüks yönetim biçimiyle o temel sorunu vaktinde çözümleyebilecek miyiz? Yoksa yeni oyalanmalar mı olacak?

Olursa, başta sözünü ettiğimiz dar, tahta döşemeli, sıkıntılı araçlardan birine er geç düşmemiz kaçınılmazdır. Bunun uzak bir tehlike olmadığını anlamak için çepeçevre komşu ülkelerin ne biçim yönetim taşıtlarına binmiş bulunduklarına bir göz atmak yeter.

Bilelim de, ona göre kullanalım direksiyonu.

AKBABA

İhraç ettiğimiz 600 ton inciri Amerika geri gönderdi. — Gazeteler —

— Gene bir çuval inciri berbat etmişsiniz!..

AZİZ NESİN AKBABA'da

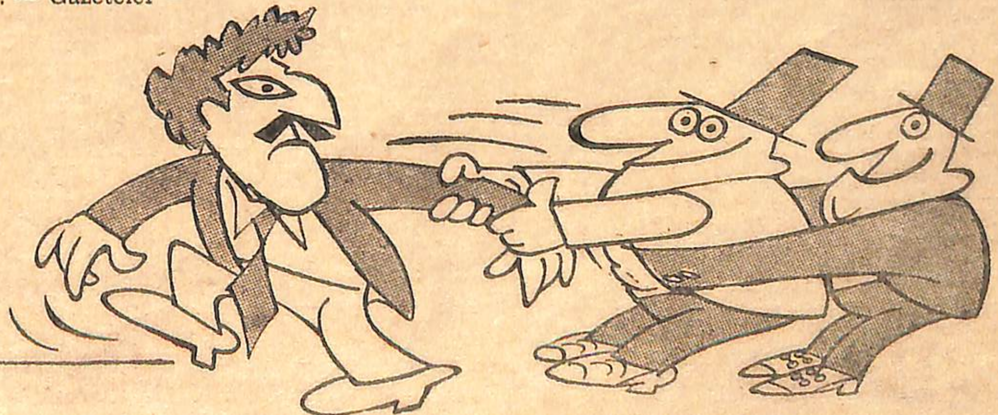
Aziz NESİN kendi sanat rekorunu aşan bir başarı ile mizah edebiyatımıza yeni bir şaheser kazandırıyor:

DİK MARKA İKONLAR

Gelecek hafta AKBABA'da

Ecevit, «Bizden gözükenler, bize ihanet etmiştir» dedi. — Gazeteler —

— Ecevit'i tutuyoruz!..

Yerinde Say Çeşmesi

MUZAFFER İZGÜ

— Beyim paramız orya gadar yeter de...

— Bana bak muhtar, kalk şimdi git köyüne, bir hafta köylülerle düşün taşın, ondan sonra gel buraya. Ama yepyeni bir şeyle gel!...

Muhtar Süsük Memet, düşünceli düşünceli şapkasını geçirdi başına, indi kaymakamlık merdivenlerinden... Emir devletin emriydi, devletin emirlerine karşı boynu kıldan inceydi ama, köy bütçesi de zardan daha inceydi...

MUHTAR Süsük Memet, kaymakamın kapısını iki kez tıklattıktan sonra, içeriye girdi:

— Beyim, dedi, haber salmışınız, geldim...

— Haa, dedi kaymakam, otur bakalım şöyle hele otur!...

Süsük Memet, koltuğun ucuna şöylece ilişiverdi. Kaymakam:

— Ellinci yıl yaklaşıyor, dedi.

— Yaklaşsın beyim...

— Pekiyi ne yapacaksınız siz ellinci yılda?

— Ne yapacağız beyim, davulcu Selim'le, gırnatacı Kâmil'e salarız haberi, gündüz biraz çalgı şamata, gece de gır bekçisine deyneğe bağlı boya gutusunu verir, içine accık gaz döker yakarız, oldu bitti...

Kaymakam, kaşlarını çatarak:

— Sen ne diyorsun muhtar? dedi, bu yıl başka, ellinci yıl bu yıl. Onun için köyünüzde bir şeyler yapmanız gerek. Bak, oku şu emri... Ne diyor burada, her köy, her ilçe, her il kendi imkânlarıyla bir şeyler yapacak, Cumhuriyetin ellinci yılını böylece kutlayacak, diyor...

— İyi beyim, bizim Kör Mamut'un güzün düğünü var, onu bayrama denk getiririz, böylece millet beş gün beş gece çığırrız olur biter...

— Canım, dedi kaymakam, öyle düğün dernek şenlik elbette yapılacak, ama ellinci yılın ruhuna uygun bir anıt falan dikmeniz gerek köyünüze, daha doğrusu şöyle köylünün işine yarayacak bir şey falan!...

— Beyim onuncu yılda köyün yerine kocaman bir taş dikmiştik, isterseniz yine bir taş dikelim...

Kaymakam yine kızmıştı:

— Muhtar, dedi sertçe, ben buradan listeler yapıp Ankara'ya göndereceğim, listeye Eyriağaç köyünün karşısına taş yazabilir miyim, sonra ne der Ankara'dakiler? Şöyle köy odası falan yapamaz mısınız?

— Nerde, golay mı?

— Pekiyi okul falan?

— Beyim golay mı, bizim köyde nerde para? Yapsın hökümat, adını ellinci yıl goyalım...

— Hani pek de bilirsiniz hükûmet yapsın demesini... Hükûmet nasıl yapsın, Boğaz Köprüsü mü yapsın, sanayici ve tüccarlara kredi mi versin, hangi birine yetişsin?... Madem ki bunu devlet bizden istemiş, biz yapacağız...

— Yapalım beyim...

— Ama ne yapacaksınız?

— Bilmem ki beyim...

— Nasıl bilmezsin canım, sen bilmeyeceksin de ben mi bileceğim?

— Peki beyim, mezarlığın etrafına kuru duvar çeksek?

Kaymakam iyice kızmıştı. Elini sertçe vurdu masanın üzerine:

— Olmaz efendim olmaz! diye bağırdı, ellinci yıl hâtırası, mezarlık duvarı, üstelik tam da değil, kuru duvar... Olmaz!...

Köyün erkeklerini ulu çınarın altına topladıktan sonra:

— Arkadaşlar, dedi, hökümatın emri varmış, ellinci yıl hâtırası yapılacakmış, hemi de mecburmuş, hemi de ne yaptığımız Angara'ya bildirilecekmiş... Düşünün taşının, ne yapacaksak ona bir garar verelim, ben de gidip gaymakama diyeyim...

Yaşlı biri:

— Horuz güleşi yapalım, dedi.

— Olmaz, dedi muhtar, gaymakam gabul etmez.

Başka biri:

— Ben asgerdeyken yoğurt yeme yarışı yapmıştık, ondan yapalım, dedi...

— Olmaz, dedi muhtar, gaymakam böyle şeyler istemiyor, yapı olacakmış. Bir şeyler gonduracakmışız köye...

Arkadan:

— Okul yapalım, diye bir ses geldi. Başka bir ses ona cevap verdi:

— Çüüüş... Gaç lira vereceksin lan sen?

— On lira...

Muhtar konuştu:

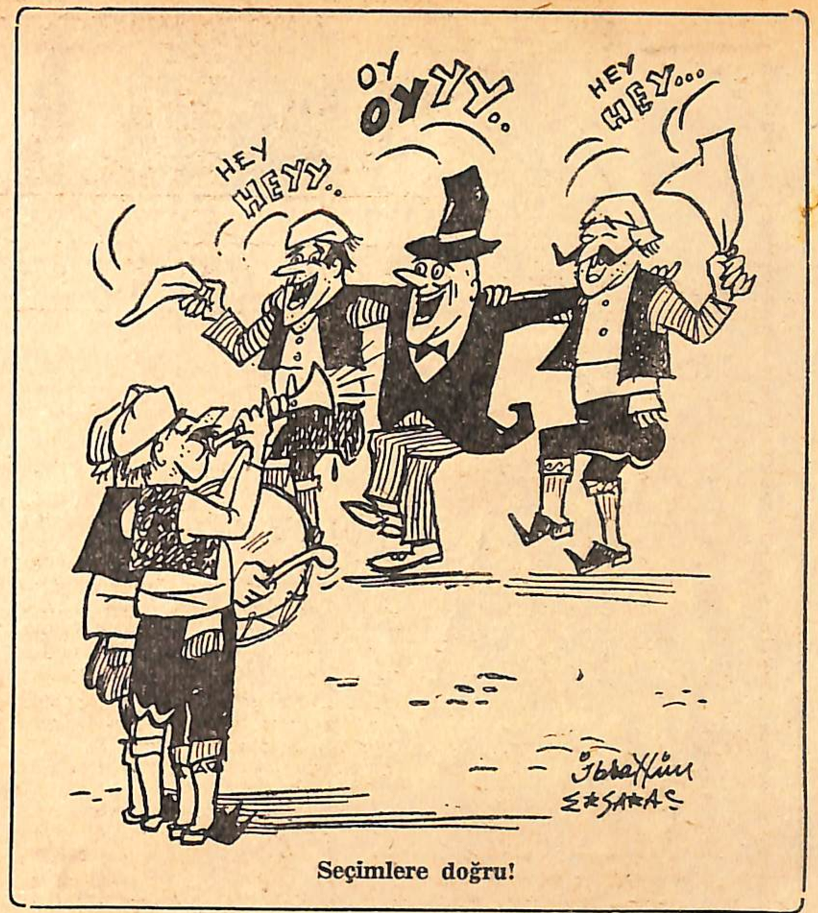
— Hiç onar lirayla okul mu yapılır?

Aza'dan Süleyman:

— En iyisi şu yolu düzleyelim biraz, hem biz çamurdan gurtuluruz, hemi de yolun başına bi levha asar, üzerine «Ellinci Yıl Hâtırası» deriz.

Muhtar, o haftanın sonunda bu öneriyle gitti kaymakamın yanına. Fakat, ne yapacaklarını kaymakama söyler söylemez, kaymakam açtı ağzını, yumdu gözünü:

— Olur mu hiç muhtar olur mu? Yapılmış bir şey bir daha yapılır mı? Sizin yolunuz var, ve bunu hükûmet yapmış!... diye bağırdı.

Seçimlere doğru!

— Yapmış amma beyim fil çıkmaz kışın içinden...

Bağırdı kaymakam:

— Çıkar çıkmaz efendim, çıkar çıkmaz, bu ne sizi ilgilendirir, ne de beni, hükûmet yapmış ya, siz ona bakın...

— Beyim peki, bi horuz güleşi falan?

Kaymakam, ağzından köpükler saça saça:

— Nee nee? diye bağırdı, ne diyorsun sen muhtar?

Muhtar korkuverdi:

— Yok beyim yanlış anladınız, dedi, geçenlerde gazeteler yazmıştı da, acaba horuz güleşi yasaklandı mı yasaklanmadı mı onu soracaktım...

— Ne ilgisi var şimdi, sırası mı? diye bağırdı kaymakam. Yasaklanırsa, biz size yazarız Sen işmdi söyle bakalım, ellinci yıl hâtırası olarak ne yapacaksınız?

— Vallahi bilmem ki beyim...

Kaymakam ayağa kalktıktan sonra:

— Bana bak muhtar tepem atıyor haa, dedi...

— Atmasın beyim, helbette yapacağız bir şeyler...

— Ama ne?

— Beyim şey etsek, şöyle dört metre yere beton döksek de, yanına da bi levha diksek, «Ellinci Yıl Hayvan Dölleme Merkezi» diyerekten?

— Hay Allah, dedi kaymakam, olur mu be kardeşim olur mu? Dört metre yer!

— Beyim iki hayvan sığar...

— Olmaz muhtar olmaz!...

Kaymakam geziniyor, muhtar Süsük Memet düşünüyordu. Hiçbir şey de gelmiyordu o anda aklına:

— Beyim, dedi birden, on tane gova alsak da, onları gahveci Şehmus'un oraya goysak, yanına da bi levha diksek, «Ellinci Yıl İtfaiye Teşkilâtı» diyerekten?

Kaymakam iyice sinirlenmişti:

— Bana bak, dedi, haydi daha fazla beni sinirlendirmeden kalk git şuradan, bir hafta sonra gel!...

Muhtar, alı al, moru mor çıktı gitti köyüne... Köylü sordu:

— N'oldu?

— N'olacak, kızıştı, bağırdı çağırdı. İllâ ki yeni bir şey olacak, dedi.

Tüm Eyrikavak'lılar kara kara düşündüler üç gün üç gece... Üçüncü günü sabaha karşı muhtar Süsük Memet, deli gibi fırladı yatağından:

— Buldum buldum! dedi...

O sabah, kazmasını, küreğini kapan köylü koştu geldi çeşmenin başına... O, daha altı yıl önce yapılmış olan güzelim çeşmenin dört bir yanına indi kazmalar, kalktı kazmalar... O koskoca çeşme yerle bir edildi öğleye kadar... Ondan sonra muhtar Süsük Memet ilçenin yolunu tuttu. Çıktı kaymakamın yanına:

— Beyim, dedi, köycek garar verdik, köye bir ellinci yıl çeşmesi yapacağız!...

Kaymakamın ağzı kulaklarına vardı:

— Yaaa, dedi, ya gördün mü muhtar, insan düşündükten, imkânları araştırdıktan sonra neler yapıyor?...

— Öyle beyim, insan neler yapmaz ki?

— Taşınız falan tamam mı?

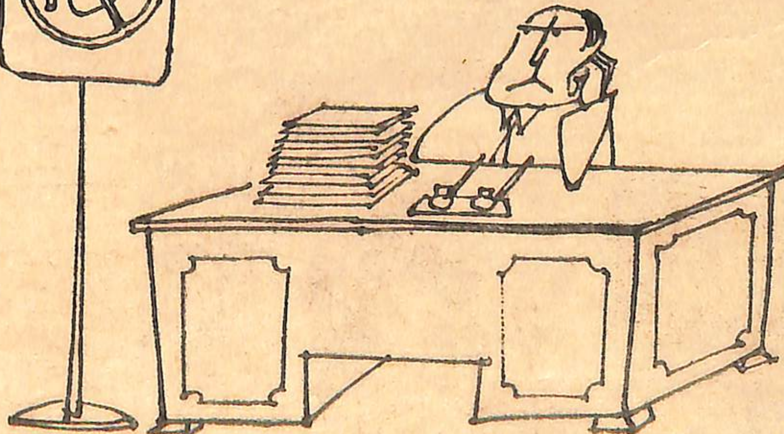
— Her bişey tamam beyim, taş da gum da, kireç de, boru da...

Köylüler, bir hafta geceli gündüzlü çalışarak, çeşmeyi eski haline getirdiler, en üstüne de «Ellinci Yıl Çeşmesi» yazdırdılar...

Ama, köylünün arasında çeşmenin adı o günden sonra «Yerinde Say» çeşmesi olarak kaldı...

Muzaffer İZGÜ

— Rüşvete karşı tedbir alınacak. —

Akbaba TELEVİZYON

Sunan: Dağların Çocuğu

Haftanın Türküsü

SEÇİM HAVASI

İncecikten bir yel eser
Tozar seçim seçim diye.
Herkes ayrı bir sevdayla
Gezer seçim seçim diye.

Ne hoş siyaset âlemi
İçerler Kent'i, Salem'i.
Almış eline kalemi
Yazar seçim seçim diye.

Gidip tekrar gelmemek var
Yeni baştan gülmemek var.
Başı mor dumanlı dağlar
Uzar seçim seçim diye.

Tuzludur seçim cacığı
Sanki Kayseri sucuğu.
Delegeler dağarcığı,
Çözer seçim seçim diye.

Hancılar ve hamamcılar
Yarımcılar, tamamcılar.
Meyhanede akşamcılar
Sızar seçim seçim diye.

Hazırla onbin papeli
Yol gözlüyor Ali, Veli.
Herkes bir türlü öfkeli,
Kızar seçim seçim diye.

Haftanın Solisti

KÂMİL KIRIKOĞLU

Yabancı olduk Bülent, yazık
birbirimize
İstersen gel dönelim eski
günlerimize.

....

1 REKLÂM

KOVA — LOSYON

Seçimlerin yolu kovalosyondan geçer!... Hanımların sizi büyük bir içtenlikle seçmesini istiyorsanız TIRAŞLARdan sonra kova kova **Kovalosyon** kullanınız!...

KOVA — LOSYON

Şık erkeklerin şampuanı. Kovalosyon, siyasal traşlardan usanıp güreş minderine çıkmaya hazırlanan büyük oyuncuların losyonu...

Çocukların Televizyonu

ARABA GİTTİ GOFRET GELDİ

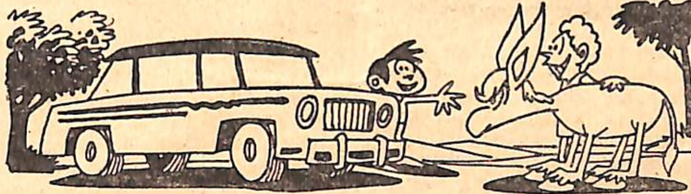
Yumurcak, babasının cebinden kontak anahtarını aldı. Arabaya geçti. Gazladı gitti.

Yolda bir köylüye rastladı. Eşeğini yedeğine almış, pazara gidiyordu.

— Ayyyy!... Ne güzel eşek!... diye mırıldandı Yumurcak. Annem eşşeklere bayılır... Hele böyle kadife kulaklı eşeklere!...

Ayaküstü köylüyle pazarlık etti Yumurcak. Arabayı verdi, eşeği aldı.

Biraz sonra bir kıza rastladı. Kızın kucağında sevimli bir papağan vardı. Pazara satmaya götürüyordu.

— Ayyyy!... Ne süslü, ne tatlı şey bu kuş!... dedi Yumurcak. . Annem süslü kuşlara bayılır... Ne yapacak annem eşeği... Babam kadar yük taşıyamaz ki bu eşek...

Ayaküstü kızla pazarlık etti Yumurcak. Eşeği verdi, papağanı aldı.

Biraz sonra bir bakkal dükkânına rastladı. Vitrininde taptaze gofretler sıralanmıştı.

— Ayyyy ne güzel gofretler, dedi Yumurcak. Annem gofret yemeye bayılır... Ne yapacak annem papağanı?...

Bakkal dükkânına girdi. Papağanı verdi. İki tane gofret aldı. Birini yedi. Ötekini annesine getirdi. Annesi çok mutlu oldu. Yumurcak da mutluydu.

Babası mı?... Şey... Babası evde yoktu... Akşama gelince her halde o da mutlu olacaktı. Haddine düşmüşse olmasındı. Koskoca Ankara Televizyonu önceki hafta aynı şeyi öğütlememiş miydi çocuklara... Hem de Yumurcağın yaptığının bir benzerini göstere göstere... Hem de (Sizler de böyle yapın olmaz mı çocuklar?) diyerekten...

Sirk Dünyası

MODERN TRAPEZCİLER

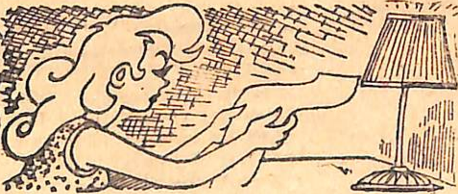
Bu haftaki (Sirk Dünyası) programımız çok müthiş sevgili seyirciler!... Niçin müthiş diye sorarsanız derim ki: Şey... Efendim... Kafesteki aslan var ya, kafesteki aslan... İşte o aslanın kafesi biraz açıldı... Sonraaa efendim, meydandaki beyaz at var ya, beyaz at... Hani şu dizginleri belirli oranda kısılmış... Belirli bir çemberin etrafında hep aynı monotonlukla dönen beyaz at var ya hani... İşte o atın dizginleri de biraz gevşedi...

Ateş çemberlerinden atlayan koçlar, altı oklu demirlerin üzerinden başdöndürücü bir hızla sıçrayan panterler... Akıllara durgunluk veren trapezciler... Gözlerinizi kahkaha ile yaşartacak palyaçolar... Ve çeşit çeşit cambazlar... Ve çeşit çeşit oyunlar...

Bir ipte iki cambaz oynamaz!.. Bu bir deyim midir, atasözü mü?... İşin o tarafını bir yana bırakın ve başınızı kaldırıp bakın... Bir ipte yarım düzine cambaz oynayabilir gerektiğinde... İp mi kopar, cambazlar birbirini mi ipten al aşağı eder, gayri o tarafı bizi ilgilendirmiyor şimdilik.

Sirk Dünyası'na hoşgeldiniz sevgili seyircilerimiz!...

Hayattan Yapraklar

EN DOKUNAKLI AŞK MEKTUBU

Geçen programımızda hayattan pek çok yaprak sunmuştuk size. Bizi gönlünün gözbebekleriyle izleyen bir seyircimizden mektup aldık.

Diyor ki:

«Sayın Program Sunucusu,

Bütün yaprakları ele almışsınız ama, «Çek» yaprağını unutmuşsunuz. Size bu tür yaprak üzerine kurulmuş minik bir olay anlatmama izin veriniz:

Bir adam bir kadına delice âşık olmuş. Her gün bir aşk mektubu donatır, kapısına kadar götürür, bizzat verirmiş sevdiği kadının hizmetçisine. Ve her seferinde red cevabı alırmış.

Tanınmış birçok şairlere, yazarlara, edip. lere başvurmuş. Ismarlama mektuplar yazdırmış her satırında ateşler yükselen... Yanardağlar gibi mektuplar... Hiçbirinden olumlu sonuç alamamış...

Nihayet derdini bir pastırma tüccarına açmış. Kalantor pastırmacı:

— Üzülme gardaşım, demiş. Dur görem, bir mektup da ben yazıyom sevdalandığın garıya senin ağzından.

Hemen cebinden uzun, yeşil karton kaplı bir not defteri çıkarmış, iki satırlık bir şeyler çiziktirmiş. Zarfa koyup vermiş sevdalı adamın eline:

— Al götür bu mektubu... Vir gendine... Görelim ne cuğap virecek?...

Mektup gitmiş sahibesinin eline ulaşmış. Ve şimdiye kadar olumlu cevap alamayan sevdalı adamcağıza ertesi gün için buluşma randevusu verilmiş.

Adam merak etmiş bu hayret verici sonucun sırrını. Kayserili pastırma tüccarına koşmuş:

— Aman ağabey, elini ayağını öpem, nasıl oldu bu iş?... Sen ne yazdın o iki satır lâfın içine de, bu inatçı kadını balmumuna çevirdin?

Kayserili cebinden defterini çıkarmış:

— Bah hemşerim, demiş. Bu defter yaprağı deel, çek yaprağı. Üzerine yazdığım yazı da şu gadar: Hâmiline 10.000.— TL. ödeyiniz. Annadın mı şimdi?...»

Eveeet... Sevgili izleyicimizin açıkladığı gibi hayattan yapraklar arasında demek oluyor ki en önemli yaprak «Çek» yaprağıdır... Anlaşıldı mı efendim?...

Dilenciye VERSEN Almaz!

AKŞAMDAN sabaha tüm gıda maddelerindeki fiyat artışı, emekliliğini bekleyen Hüsnü efendinin sinirlerini daha güne başlamadan bozmuştu. Yarım kiloluk pirinç kâğıdı kucağında, hiç istemediği halde az önce atıştığı bakkal Rıza efendinin veresiye defteri elinde, yüzünü sabah güneşine vererek çöktü kapının eşiğine. Diğer sabahlar da bu saatlerde aynı yere oturmuş olurdu ama, böylesine öfkeli değil. Elinde tavşan kanı çayı, kehribar ağızlığında sigarası, şıngır şıngır çayını karıştırarak, gelecek günlerin hayâlini kurardı. Hele bir emekliye ayrılsın, maaşı bağlansın, biliyordu hayatın tadını nasıl çıkaracağını. Hiçbir şeyi kendine dert etmeyecekti. Günlüğüne yüz lira bile verseler, kimsenin işine gitmeyecekti. Ömür boyu yorgunluğunun acısını, köşesinde oturup sigortanın vereceği parayı yemekle çıkaracaktı.

— Gel de çıkar bakalım, diye söylendi kendi kendine. Gel de yardımcı iş arama bakalım. Pirincin yarım kilosu iki gün önce dört liraydı, bugün dörtyüz yirmibeş kuruş... Yarın kaça çıkacağını Allah bilir. Eşek gibi hem emekli maaşı alacağız, hem dışardan iş arayacağız!

Akıllarına estikçe gıda maddelerine zam üstüne zam yapanlara vere veriştire tüttürdü sigarasını.

* * *

Müşterisinin istediği yarım ekmeği kesmeye çalışırken, öfkeden tir tir titriyordu bakkal Rıza efendinin elleri. Günden hayır gelmezdi artık. Daha sabahın köründe «Günaydın» bile demeden insa[illegible]nanır mıydı canım? Neymiş efendim? İki gün öncesine kadar pirincin kilosu sekiz lirayken, bugün ansızın sekizbuçuk liraya nasıl çıkmışmış. Hem de Hüsnü efendi gibi saydığı, sevdiği bir müşterisi soruyor bunu!

Aklından çeşitli küfürler geçti ama edemedi. Geçim sıkıntısı, insana en akla gelmedik işleri yaptırırdı. En sağlam bilinenleri, yollarından saptırırdı. Kızmakta, köpürmekte haklıydı müşteri. Sadece beyaz peynir bir yılda tam beş liralık bir artış göstermişti. Zeytinden yağa, fiyatı artmayan tek madde yoktu. Pirinç, dört liradan çıka çıka sekizbuçuk lirayı bulmuştu. Suçlusu kim? Bu artışlardan küplerini dolduranlar kim? Müşteriye sorarsanız, bakkaldı. Hüsnü efendinin dükkândan çıkarken:

— Allah gözünü doyursun, diye homurdanması bundandı.

Kanı çekilmişti Rıza efendinin. Fiyat yükselmelerinde bakkalın bir kuruş çıkarı olmadığını nasıl anlatabilirdi kendi suçlamasına kendini inandırmış bu adama? Toptancı fiyatının üstüne yüzde yirmi, yirmibeş, bilemedin otuzdan başka bir pay koyamazdı ki bakkal. Üstelik mal bozuk çıkar, «Müşterimi kaybederim» korkusuna zararı sineye çeker, satmaz. Veresiyecilerin çoğu hiç bir zaman hesabı kapatmaz. Her ay. dan bir kaç yüz lira gelecek ayın hesabına devredilir. Bunları ne bilsin Hüsnü efendi? Kendini savunmak için ne desin bu en eski komşusuna?

— Teessüf ederim, diyebilmişti sadece. Günde sattığım pirinç, taş çatlasa üç kiloyu geçmez. Bırakın her gün yirmibeş kuruş artırdığımı, kiloda bir lira koysam, üç lira kazanmış olurum. İnsanın ismini lekelemesine değer mi?

Bu işten milyonlar vuran başkalarıydı. Örneğin, bakkallar arasında gezici toptancılık yapan kamyonlar... Bir malın fiyatına akıllarına esip elli kuruşluk bir zam yaptılar mıydı, o gün açıktan bir binliğe para demezlerdi!

Güç belâ kestiği ekmeği müşteriye verip başından savarken, toptancı kamyonlarından biri yanaştı kapıya. Burnundan soluyordu Rıza efendi. Peyniri sordu, düne göre teneke sinde on liralık bir artış olmuş. Pirinci sordu, yirmibeş kuruş daha binmişi Hüsnü efendiden kalan öfkesiyle verdi veriştirdi gezici toptancıya:

— İnsaf, dedi. Bu sizin yaptığınıza fakir fukarayı açlığa mahkûm etmek denir, dedi.

Dedi oğlu dedi. Siftahsız gönderdi kamyonu.

* * *

Gezici gıda pazarının şoför yerinde bulunan iki ortaktan ikisinin de ağzını bıçak açmıyordu. Nedeen sonra biri:

— Böyledir anasını sattığımın dünyası, dedi. Vurgunu büyükler vurur, bizim kazancımız ondan bundan lâf işitmek olur!

— Bakkallar da haklı, dedi ikincisi. Biz de haklıyız. Asıl hınzırlık kimde, biliyor musun?

Biliyordu arkadaşı. Başını salladı. Bilinen hınzırın gelmişinden geçmişinden anlata anlata yollarına devam ettiler.

* * *

Bay Hınzır sıkıntıdan patlıyordu. Gazetelerin hepsi dolaylı olarak kendinden bahsediyordu. Pirinç fiyatlarındaki artışı eleştiren tüm politika adamları, memleketin tüm bakkalları, isim vermeden kendisini suçluyorlardı.

— Ula vicdanınız guruya! diyerek son okuduğu gazeteyi attı elinden.

Kızmakta, üzülmekte pek haklı sayılmaz da değildi hani. Pirinç, bir yılda dört liradan sekizbuçuk liraya çıkmışsa, aradaki dörtbuçuk liralık farkı kendi mi koymuştu yâni?

Sinirlerini yatıştırmak için masanın üstündeki kâğıtları, faturaları karıştırdı, kalemlerin yerlerini değiştirdi, bıyıklarını burdu, çekiştirdi de, biraz sakinleşir gibi oldu.

— Kiloda dörtbuçuk lira zam yapmışım ha?...

Yoo, bu yazıları yazanlar, bu sataşmalarda bulunanlar garanti hesaptan anlamıyorlardı. Varı yoğu ortadaydı işte. İsteyene banka hesabını da gösterebilirdi. Sadece pirince üç milyon lira yatırmış bir tüccarın yıllık kazancının ne olması gerekirdi? Oysa kendi kazancı, ödediği vergiden belliydi. Yaşadığı hayattan, bankadaki parasından belliydi.

Peki, hiç zam yapmamış mıydı pirinç fiyatlarına?

Düşündü, hatırladı. Yapmıştı. Yapmıştı ama zam değil, birtakım komiklikler yapmıştı. Kendine kalsa onu da yapmazdı ya, o filmcilerin peşinde koşuştukları esmer bomba Aylin'le kurduğu arkadaşlık biraz pahalıya mal olmuştu ona. O günlerde pirinci toptan üç liradan veriyordu piyasaya. Ve:

— Geçici hevesler peşinde koşan bir kız değilim, diyordu Aylin. Kendi başıma bir evim olsun istiyorum, diyordu.

— İş ona galdıysa alırık anam, demişti.

Kollarının arasındaki Aylin'in burnu havada:

— Kocam, çocuklarım olmasını isterim, diyordu.

— He ya, dedi ama bunun nasıl olabileceğine kendi de akıl erdiremiyordu.

Zira evliydi, bir sürü de çocuğu vardı.

— Evi hemen alam, dedi. Nikâha gelince, hadi güçlük çıkarma da bi imam nikâhıynan halledek meseleyi.

Kuzu gibi bir kızdı Aylin. Bu büyük tüccarı yürekten seviyordu. Üzüldüğünü görünce güçlük çıkartmadı:

— Peki, dedi. Hatırın için beklerim. Ta ki sen eşinden boşanana kadar...

İmam nikâhı da istemedi. Arada sevgi ve güven olduktan sonra ne gereği vardı? Bay Hınzır'ın bir ev sözüne, bir öpücük verdi.

— Haydi, dedi iş adamı, bi otele gidip bu geceyi bi kutlayak.

— Otelde olmaz, diye cevap verdi Aylin. Evimiz olsun, kendi yatağımızda kutlarız.

Başladı eldeki parayı mala bağlamanın sıkıntısını çekmeye. Ev dedi. ğin parasız alınmazdı ki...

— İlâhi, düşündüğü şeye bak! diye şakıdı Aylin. Kiloda sekiz kuruş zam yapsan ev parası sermayeye dokunmadan çıkar ayol! Hem kimseciklere de dokunmaz. Sekiz kuruş bugün için nedir ki?... Dilenciye versen almaz!

— Ula bak bu doğru vallaha...

Bir hesap yaptı ki, bu zam rahatlıkla bir apartman dairesi alır. Yalnız zammın sekiz kuruş oluşu düşündürüyordu kendisini. Kuruş çoktan kalkmıştı piyasadan. Bozuk para sıkıntısı son kerteye gelmişti. Halkın düşeceği güç durumu da dikkate alarak deponun telefonunu açtı, oradaki adamına talimat vererek pirince on kuruş zam yaptı.

İki gün sonra kendisine armağan edilen lüks daireyi gezen Aylin:

— Şimdi bu güzelliğe uygun eşyaya da aldık mı...

— Emret onu da alırık iki gozüm, dedi sevgilisi. Bu ay bi çıksın...

— Bu ay mı?... Neden?...

— Hani vergi ayı da...

— Senin verginle, benim eşyanın ilişiği yok ki...

— Ama para gerekli.

— Para diyorsun ha?... Aşkolsun...

Sessiz, burnunu çeke çeke ağlamaya başladı:

— Eğer üç kuruş da senin gözünde paraysa, bırak kalsın! Dilencinin bile dönüp bakmayacağı paraya sen nasıl para dersin?

Gözyaşlarını görünce içi bir hoş oldu. Kırmak istememişti ki sevgilisini... Ama madem alınmıştı sözlerine gerekeni yapacaktı: Pirince üç kuruş daha koydu, tüm eksiklerini aldı evin.

Haaa, bir de armağan ettiği beş kuruşluk bir araba oldu. Pirince zam, pirince zam dedikleri şu onsekiz kuruşluk zam mıydı? Para mı yahu onsekiz kuruş? Dilenciye versen almaz!

Attı elini cebine. Bir sigara yaktı. Kim ne derse desin diye dumanını üfledi havaya. Metresine yedirdin haksız kazandıklarını da diyemezlerdi. Yediği meydandaydı işte. Topu topu onsekiz kuruş. Ama madem adı kötüye çıkmıştı, madem şerefi iki paralık olmuştu, tatili de Avrupa'da geçirtsin de görsündü millet.

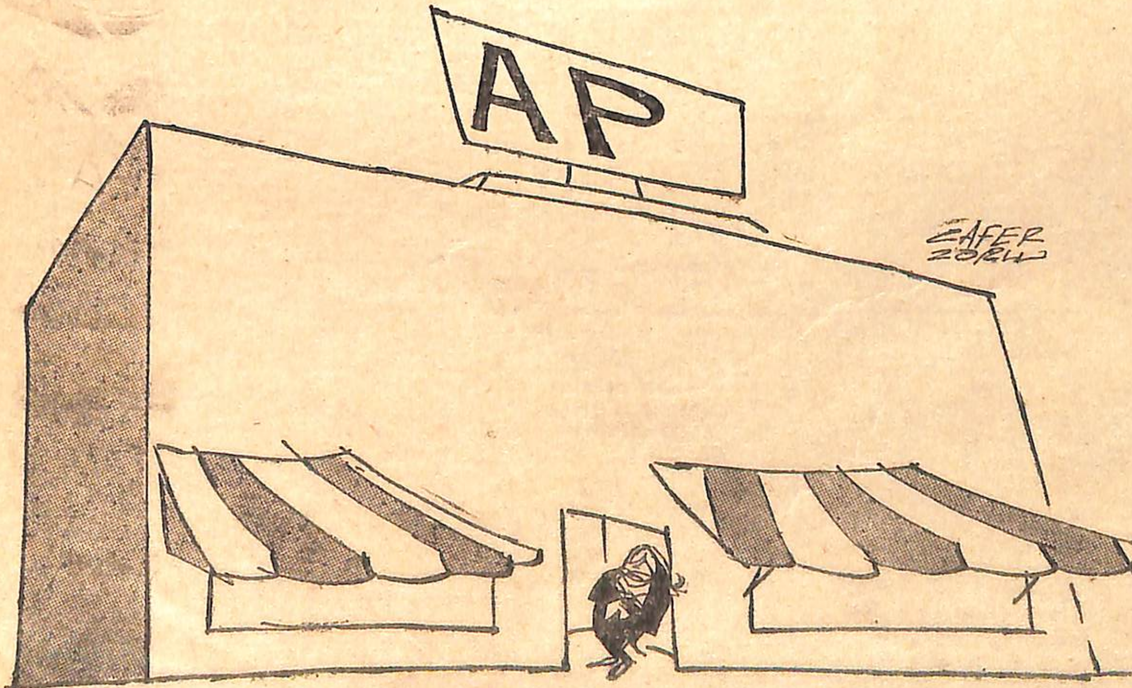
Bir hesap, bir kitap, bu da taş çatlasa iki kuruş tutardı nihayet!

Aylin'le geçireceği gecenin hayâline daldı, dünyaya boşverdi.

Vedat SAYGEL

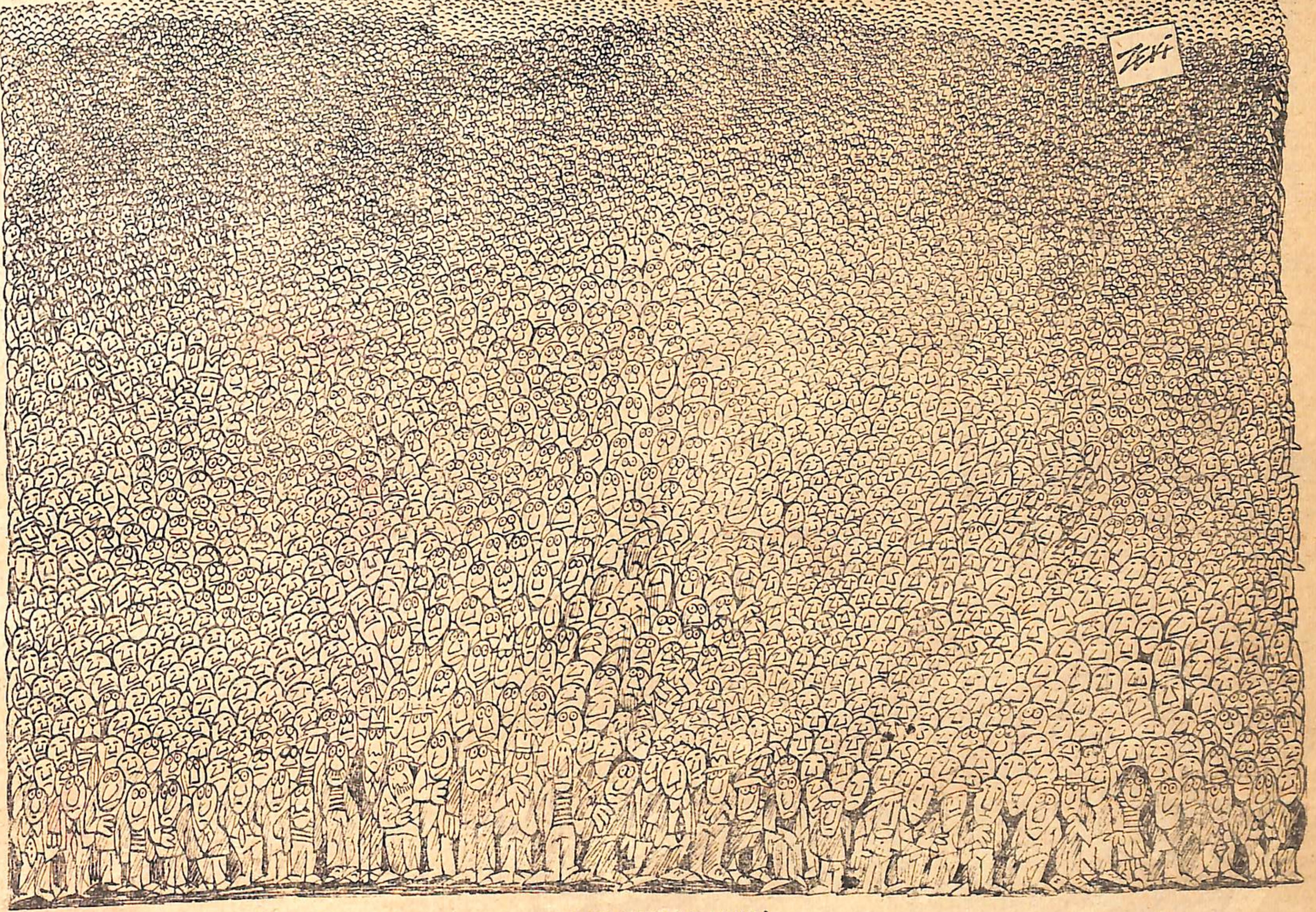

VEDAT SAYGEL

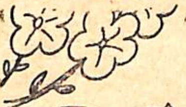
— Ecevit büyük mağazalardan yakındı. —

— Susuzluktan birçok müessese iş yapamaz hale geldi. —

KURUKALABALIK !

1973 Hıdrellez Dilekleri

GARİBAN

Arabam yok, param yok; yanaşmaz kızlar bana.
Bu aklı vermeseydi Allahım bâri bana!
Hıdrellez Dede'ciğim vazgeçtim ben güzelden,
İçi geçmiş, zengin dul postala Gariban'a!...

MEMUR

Hıdrellez Dede'ciğim artık bu yıl geliver;
Neler çekerim neler, dertlerimi biliver:
Bakkal, kasap, fırıncı, terzi, ayakkabıcı
Kapıya dayanmadan borçlarımı siliver!...

DEMİREL

Gün gelir bir muhtıra devirir, yıkar beni;
Koltuğumu terketmek en fazla sıkar beni...
Hıdrellez Dede'ciğim bana şans, uğur getir:
Gelecek seçimlerde sandıktan çıkar beni!...

ECEVİT

Bu kanun teklifimiz karşılanmasın tuhaf;
Kabul edilsin hemen, olmasın bir ihtilâf:
Cumhuriyetimizin bu ellinci yılında,
Hıdrellez Dede senden istiyorum genel af!...

İŞSİZ

Dede'ciğim uğrunu getir artık bana da;
İş bulursam bir kurban adağım var sana da!
Nere olursa olsun, yurt dışı gideceğim:
İsveç, Norveç, Danimarka, Alamanya, Kanada!...

VURGUNCU

Yüklü girmek isterim Dede ben de bahara;
Dileğim ne sarışın, ne de gözleri kara...
Bilmesem de malımın mülkümün hesabını
Vuracağım vurgunla gönder vagonla para!...

MÜHENDİS

Bir karar verilirken meclisler aldanmasın;
Bozuk paralar gibi mühendis harcanmasın!
Şu Personel Kanunu getirmedi hiçbir şey,
Hıdrellez Dede, bir de Odalar kapanmasın!...

GENÇ KIZ

Mutluluk paradadır, yalan bütün gayrısı;
Şimdi karın doyurmaz mühendisin arı'sı...
Mimarlara gelince, onlar da dargelirli,
Dede'ciğim olayım bir tüccarın karısı!...

NİNE

Gelinlik torunlarım: Aylâ, Neclâ, Mücellâ,
Berna, Füsun, Zaliha, Leylâ bir de Muallâ...
Onlar üzümün çöpü, armudun sapı desin,
Hıdrellez Dede'ciğim bana bir koca yolla!...

SOSYETE GÜZELİ

Yarım düzine koca eskittim teker teker;
Gene de fabrikatör, armatör içim çeker...
«Erkek Dediğin...» deki erkeği bulmam için
Dede'ciğim bana da gönder yaşlı bir banker!...

JÖN

Yeşilçam'ın jönüyüm, tanırsınız; bekârım,
Param yok, flörtlerim kaldı yanıma kârım...
Hıdrellez Dede bana zengin kayınpeder ver;
Çirkin değil, acuze olsa ne çıkar karım!...

MUALLÂ OMAY

Yeşilçam'da güzellik en başta gelen sorun;
Dede'ciğim yarasın bana şansın, uğurun!
Şu iki dileğimi n'olur yerine getir:
Bir çift iri göğüsle bir de yepyeni burun!...

EMEL SAYIN

Yüreğimde sevgiler başımda taç gibidir;
Beni göğe çıkarır, mutluluklar getirir...
Hıdrellez Dede'ciğim beni sevenlerimin
Her günü şarkı olsun, her gecesi bir şiir!...

...... VE BENİM DİLEĞİM

İnsanları sevelim; yolun sonu bir arşın...
Gelin ile kaynana Hıdrellez'de barışın!
Dede'ciğim baharda her bekâra bir eş ver:
Gönüllerine göre; esmer, kumral, sarışın!...

Mukadder ÖZAKMAN

YEDİ GÜN

PAZARTESİ :

Hıdrellez dendi mi, yerleşmiş bir inanışa göre niyet tutmak, üstesinden gelemiyeceğimiz işlerin hiç çaba harcamadan halli için dilekte bulunmak geliyor öncelikle insanın aklına. Eh, «Dilek» de yorgunluk vermeyen, yatırım gerektirmeyen bir şey olduğuna göre neden geleneğe uymayalım?

«Gönül umuda nâzır
İşte dilekler hazır
Çözüm bekleyen işler
Sana kaldı yâ Hızır»

deyip, başlayalım haftamıza.

* * *

Kalkınmanın Arnavutçası

Gazetenin aynı sayfasında yanyana iki haber: Biri, yeni hükûmetin güven oyu alacağından umutlu olduğunu belirtiyor, diğeri Arnavutluk'un bizden bir milyon liralık kuru fasulye aldığını bildiriyor.

İkisinin arasında bir benzerlik bulmuş olmalılar ki, yanyana koymak için büyük çaba harcamışlar.

Bizimkiyle ilgili olanına bir de kocaman başlık atmışlar:

«Talû Hükûmetinin hedefi: Hızlı kalkınma...

Peki, Arnavutluk'un hedefi?...

Her halde gazlı kalkınma!...

SALI :

«Yatırımlara el at
Üç beş de cebinden kat
Üret, pazarla ve sat
Kârı bize yâ Hızır»

* * *

Eşek şansı

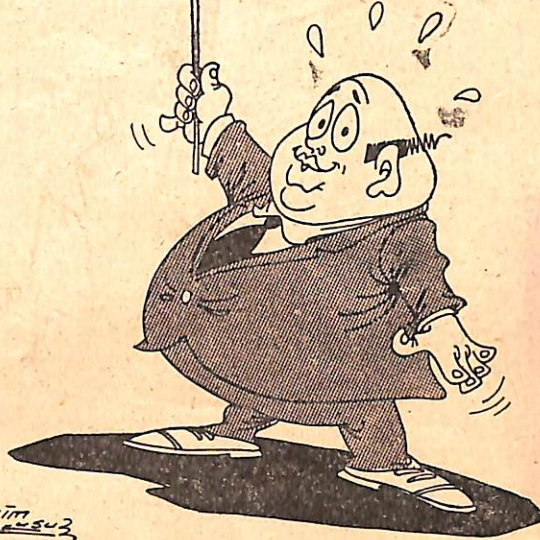
Başıboş bir eşeğin sebep olduğu trafik kazasında...

Bir ölü, onbeş yaralı var!

Neyse ki eşek kurtulmuş.

Aksilik bu ya, hani o da kurbanların arasında bulunsaydı eğer, sıkıntıdan patlar giderdik birader!

Eşeğin olmadığı yerde kaza da olmaz ki...

Naim Talû kabinesi programını açıkladı. — Gazeteler —

«SİHİRLİ DEĞNEK!»

ÇARŞAMBA :

«Kaybolan huzuru bul
Sıkıntıda bunca kul
Bollaşsın parayla pul
Geldik dize yâ Hızır»

* * *

Dayanacaksın

Almanya'dan yola çıkan üç katlı dev otobüs, Saraçhane Geçitinde sıkışmış kalmış!

Nasıl anlatırsın şoförün dil bilmezine bunun burasının İstanbul olduğunu? Daha yola çıkmadan tedbir alması gerektiğini...

İşte böyle sıkışırsın en olmadık yerde.

İstanbul modern bir kenttir ama yüznumara nerdeee?...

PERŞEMBE :

«Bolluk ver bereket ver
Evsizlere bul bir yer
Mümkün değilse eğer
Çadır yolla yâ Hızır»

* * *

Önemli olan

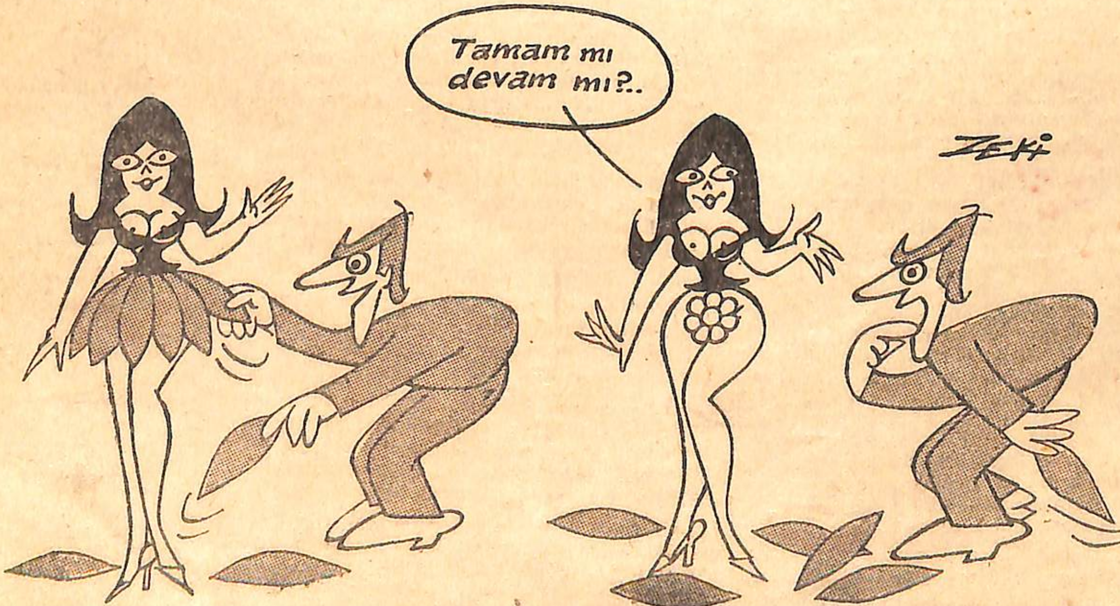
Yabancı ülkelerin Bitpazarlarından toplanan kullanılmış giysiler, bizdeki Amerikan Pazarlarında satılıyormuş.

Kime ne?

Bizce önemli olan aldığımızın ne fiyatı, ne kalitesi...

Ne yeniliğini, ne eskiliğini takarız.

Sadece etiketinin yabancı marka taşımasına bakarız!

— Seviyor, sevmiyor, seviyor, sevmiyor... Seviyor, sevmiyor, seviyor, sevmiyor!..

CUMA :

«Fiyatlara merhamet
Halka sabır ilham et
On liraya düşsün et
Bizi kolla yâ Hızır»

* * *

İyi ki değiliz

Cenevre'de toplanan Dünya Sağlık Teşkilâtı üyelerince, zengin ülkelerde cinsel hastalıkların salgın halinde olduğu ileri sürülmüş.

Fukaralığın yararını ilk kez görüyoruz desenize.

Omuzdan aşağımızı garantiye almışız, gırtlak derdiyle başbaşa kalmışız!

CUMARTESİ :

«Garibanı sen koru
Ne yak ne dondur onu
Gelmesin yazın sonu
Kerem eyle yâ Hızır»

* * *

Ne rekorlar var

Dünya uykusuz kalma rekoru kırmak isteyen genç, uykusuzluğa ancak 126 saat dayanabilmiş.

Altıncı günün ilk saatlerinde başlamış hayâl görmeye, dudaklarını belli belirsiz oynatarak saçma sapan lâflar etmeye...

Sonra da kendisine çevrilmiş bulunan televizyon kameralarının karşısında kolay uyandırılamıyacak derin bir uykuya dalmış.

Ne rekorlar biliriz ki, sahipleri hiç de yukarda bahsettiğimiz delikanlının durumuna düşmemişlerdir.

Her yaptıklarında bir hikmet aranmıştır, her ağızlarından çıkan (saçma da olsa) vecize olarak tanımlanmıştır.

Delikanlının kaybı, saçmaladığı sırada uyumasından geliyor.

PAZAR :

«Her köye bir okul kur
Barajlara su uydur
Un bul böreği yoğur
Taksim eyle yâ Hızır»

* * *

Kime güvenirsin?

Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonunun 14. Genel Kurul Toplantısında, «Türkiye'de trafik, Allaha emanet edilmiştir» denilmiş.

Neyse ki sonunda trafiği emanet edecek en emin yeri bulmuşlar.

Ehliyetti, kuraldı, yasaktı, dokunmadı hiçbirinin hayrı...

Bakarsınız verdiği canı kendi korur Tanrı.

Onun için gözgözü görmüyor

«Ortak Pazar'da skandal» diyor gazeteler.

Neymiş skandal diye adlandırdıkları?

Avrupa Ekonomik Topluluğu bütçesinden 120 milyon dolar toz olmuş!

İşin garibi, ortak ülkelerin fakir çiftçilerini desteklemek için ayrılmış bu kayıp para.

Hiç yadırgamadık.

Hali duman olan çiftçinin toz olacak ki parası, tüm Avrupalı fukaranın aynı anda ağlasın anası! Hep bir kısmı ağlarken bir kısmı gülmez a.

Vedat SAYGEL

YELPAZE

REFİK ERDURAN

SUÇLAR VE UÇLAR

HUKUK... Opera... Çıplaklık... İlk bakışta üçünün arasında bir ilişki olamaz gibi geliyor insana, değil mi?

Ama her şeyin o kadar hızla değişip birbirine karıştığı bir dünyada yaşıyoruz ki, geçen hafta bir olay hukukçularla operacıları çıplaklık konusuna dolayıp düğüm ediverince kimse şaşmadı.

İşin başı eski İskenderiye'de yaşamış olduğu iddia edilen Thais adlı bir aşifteye dayanıyor. Söylentiye göre bu dilber Venüs Tapınağında aşk tanrıçasına hizmet eder, elâlemi baştan çıkarırmış. Fransız yazarı Anatole France aynı adlı romanının kahramanı yapmış Thais'i. Konu, milleti pek sarmış olmalı ki az sonra besteci Massenet de o romandan bir opera çıkarmış.

Operanın birinci perdesinin sonunda Thais aşırı namus meraklısı bir keşişi şeytana uydurmak için soyunur. Adamcağız arzını şaşırır, için için azar, kendimi tutayım derken fazlaca zorlanır, iyice sapıtır sonunda.

Seyircilerin bu cinsel faciayı inandırıcı bılmaları Thais'in soyunmasıyla ortaya çıkan görüntünün gerçekten çıldırtıcı olmasına bağlı tabiî. Oysa şimdiye kadar operanın başrolünü genellikle tombul hanımcıklar oynadığından üstelik gelenekler de gerçek soyunmaya izin vermediğinden, o sahne Thais'in seyircilere arkasını dönüp entarisini aralaması gibi bir kaytarıcılıkla geçiştirilirdi hep.

Bu durum geçen hafta pek çarpıcı biçimde değişiverdi.

New Orleans şehrinin ününü her halde duymuşsunuzdur. Çağımıza caz müziğini armağan eden bu kent, dünyanın sayılı kumar ve çeşit çeşit azgınlık merkezlerindendi. Son yıllarda Vali ve Belediye Başkanı kararıyla büyük bir «temizlik» işlemi geçirdi: Endüstri, ticaret, bankacılık, sanat, kültür falan bakımlarından geliştirilirken kumar ve seks açısından dizginlendi.

O arada en büyük kabak da eğlence yerlerindeki striptizcilerin başında patladı. Bunlar pek bizim bildiğimiz anlamda «bar kadınları» değillerdir; içlerinde ekmek parası için ellerine el değdirmeden çıplak danseden genç kızlar, üniversite öğrencileri, evli kadınlar da bulunur. Emniyet yetkilileri tam çıplaklığı yasaklayıp bunların kritik yerlerinin kumaş ve yaldız parçacıklarıyla örtülmesini şart koşunca müşteriler azalıverdi; striptizcilerden pek çoğu işlerinden oldu. Kalanlar da gitgide azalıyor.

Gelelim geçen haftaki olaya.

Thais'in New Orleans'ta oynanmasına karar verilince opera yönetmenleri büyük paralar ödeyerek «dünyanın en güzel sopranosu» diye bilinen Carol Neblett'i oraya getirtmişlerdi. Gerçekten de dal gibi, heykel endamlı, Lokman Hekimin yemeyip yanında yat dediği cinsten bir âfet bu kadın. Rejisör meğer operayı ilk kez gerekli inandırıcılığa kavuşturmak için seyircilere tatlı bir sürpriz hazırlamış. Açılış gecesi birinci perdenin sonu yaklaşırken Carol Neblett keşişi bunaltma sahnesinde üstündekileri teker teker çıkarıp anadan doğma kaldı. (Lâfın gelişi söylemiyorum: Üstünde kumaş parçası değil ya, iplik kırıntısı bile kalmayıncaya kadar soyundu.) Dakikalarca öyle şarkı söyledi. Serin serin, ferah ferah.

Seyircilerin bir bölümü keşişten çok azdı tabiî. Salon alkıştan yıkıldı. İşin tuhafı, birinci sırada yerinden fırlayıp avuç patlatırcasına alkış tutanlar arasında Belediye Başkanı ile Emniyet Müdürü de vardı!

Şimdi bütün temsiller tıka basa dolarak devam ediyor.

Gelgelelim şehrin eğlence yerlerinde başka türlü bir kıyamet koptu. Bütün striptizciler ayaklandılar:

— Biz soyunamıyoruz da opera şarkıcısı neden soyunabiliyor?

Basın toplantılarında temsillerin durdurulup sopranonun tutuklanmasını istiyor, yürüyüşler yapıyor, ellerinde koca koca protesto yazılarıyla adliye kapılarında bekleşiyorlar. Hukukçuların konu üstüne söyleyebildikleri akla yakın bir şey yok pek. Emniyet yetkilileri gibi onlar da «Sanat soyunması başka, sizinki başka» kabilinden cevaplar geveliyorlar ağızlarında.

Yasalar karşısındaki eşitsizlik yüzünden New Orleans striptizcilerinin ayaklanmalarına ben pek güldüm. Vaktim olsa da, gidip teker teker hepsiyle konuşabilsem zavallıcıkların...

— İlâhi kızlar, derdim, toplumun alt katlarında suç sayılan bir şeyin üst katta alkışlandığını ilk defa mı görüyorsunuz? On dolandıran kişi kodese giderken milyon dolandıran «finans dehâsı» diye saltanat sürmez mi? Kenar mahallede komşu karısına bakmak zina, tuzu kuru çevrelerde «naylon grup» yaşantısı değil midir? Bir kişiyi öldürmüş katil asıldığı halde binlerce insanı göz kırpmadan ateşe sürebilen irili ufaklı Napolyon'lar tarihe büyük adamlar diye geçmemiş midir?

Ve hâlâ her yerde böylece sürüp gitmiyor mu bütün bu işler?

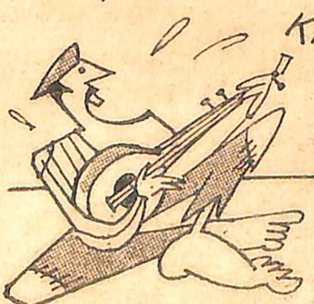
Dünyamızdaki bütün haksızlıklar keşke soprano striptizi gibi konularla ilgili olsa!

Refik ERDURAN

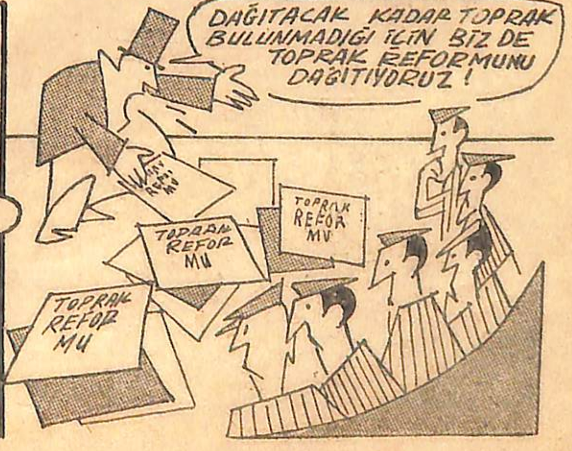

— Kabinede beş doktor Bakan var. —

TOPRAK Reformu

Zennistan Cumhuriyeti

ŞEMSİ BELLİ

Birçok ülkelerde Kadınlar Partis kuruluyor! (Gazeteler)

BAŞBAKAN, Bakanlar Kuruluna geldiği zaman saat onbiri geçmişti. Uzun masanın çevresinde yerlerini almış bulunan bakanları nâzik bir baş işaretiyle selâmladıktan sonra yerine geçip oturdu.

Bakanlara ait sandalyelerden bir kaç tanesinin henüz boş olduğunu görünce hafifçe gülümsedi:

— Geç kaldığımı sanıyordum, dedi. Halbuki benden fazla geciken arkadaşlar da varmış! Nerde İçişleri Bakanı?

— Saçlarını yaptırmak için berbere gitmişti, her halde biraz sonra gelir!

— Peki Başbakan Yardımcısı?... O nerde? O da yok!...

— Efendim, onun bugün önemli bir mazereti var! Yeni tayyörü için terziye provaya gitti, bir saat kadar gecikebilir!

— Ya Kültür Bakanı? Onun da mı mazereti var?

— O da hastahanede efendim. Hâmileliğinin beşinci ayına girdiği için idrarında bulunan lökosit miktarını tesbit ettirmesi lâzımmış!...

Başbakan, diliyle dudaklarını hafifçe ıslattıktan sonra bakışlarını kabine arkadaşlarına çevirdi:

— Çoğunluk hazır olduğu için toplantıyı açıyorum! Bugünkü gündemin ilk maddesi Arap ülkeleri arasındaki dayanışmayı kuvvetlendirmek için düşünülen çarelerin tesbitidir.

Sevgili arkadaşlarım, biliyorsunuz ki bakanları bulunduğunuz Zennistan Cumhuriyeti, yaşadığımız çağın en genç ve en yeni devletidir! Uygar ülkelerin içinde en genç devlet olmamıza rağmen birçok yönlerden onları geride bırakacak bir niteliğe sahip olduğumuz hepinizce malûmdur! Sayın Cumhurbaşkanımızdan en küçük posta memurumuza kadar tüm kadromuzun kadınlardan meydana gelmiş olması füze asrına yakışan bir yenilik ve ilerilik olduğu cihetle hepiniz övünebilirsiniz.

Evet sevimli arkadaşlarım... Şimdi gündemdeki konuyu görüşebiliriz. Gündem dışı söz almak isteyen var mı?

Hariciye ve Protokol Bakanı Nâdiya Dilşâd, minik mendiliyle dudaklarının kenarına taşan rujü sildikten sonra ayağa kalktı:

— Muhterem ve muhteşem Başbakan Hanımcığım! diye söze başladı. Gündeme geçmeden önce toplantı yaptığımız şu uzun masaya güzel bir örtü hazırlanmasını teklif etmek istiyordum!

Başbakan Tahiyye Bâdüsâbâ:

— Peki şekerim, dedi, teklifini Bakan arkadaşların oylarına sunuyorum: Kabul edenler?... Kabul etmeyenler?... Kabul edilmiştir nonoşum!... Bu hususla Güzel Sanatlar Bakanı Leylâ Gonceizer arkadaşımızı vazifelendirsek nasıl olur?

Moda ve Giyim - Kuşam Bakanı Fevziye Çeşmizer, oturduğu yerden seslendi:

— Son moda masa örtülerinin nakış ve desen modellerini iyice incelemeden bu işe teşebbüs edilmemelidir! Zennistan Cumhuriyeti dünya üzerinde hanımların hükûmet ettiği tek Cumhuriyettir! Hanım zevkinin inceliğini ve zerafetini hükûmet üyelerinin etrafında toplandığı kabine masasının örtüsünde göstermeye çalışmak en önemli vazifemizdir!

Toplantı iyice kızışmıştı. Bakanlar teker teker fikirlerini açıklıyorlar, Başbakan da tatlı bir gülüşle dinliyordu.

— Bana kalırsa sarı ipek üzerine menekşe morundan Z. C. harfleri işlensin!

— Haklısın ama şekerim, biliyorsun ki bu sene daha çok filiz yeşili moda! Anayasanın 778 inci maddesi gereğince modaya uymak zorunluğu içindeyiz. Menekşe moru nakış için Meclisten karar çıkarabileceğimizi pek kolay sanmıyorum!

Başbakan Tahiyye Bâdüsâbâ, masanın üzerindeki çikolata paketlerini arkadaşlarına doğru itti:

— Hele birer çikolata yiyin de ağzınız tatlansın, dedi.

— Mersi şekerim, çok mersi!... Sen de buyursana Zühal!... Ah, o kadar yorgunum ki bugün!... Dün gece Bifiristan sefiriyle uzun bir mülâkat yaptık!... Kocam pek kıskanç olduğu için sefir hazretlerini fazla alakoyamadım amma yine de bir hayli uykusuz kaldım onun yüzünden. Sen hangi marka ruj kullanıyorsun Aylican?

— Gülbahar kullanıyorum efendim, içinde gül kokusu olduğu için erkekler pek hoşlanıyorlar! Bizimki çocukluğundan beri güle bayılır!

Başbakan zile bastı. Mavi blûzlu beyaz etekli, güzel vücutlu bir genç kız yüksek topuklu pabuçlarını şakırdata şakırdata geldi, hazırol vaziyetinde durdu:

— Emredin Başbakan hanımcığım!

— Kızım, bize bir kutu jiklet, on bir tane de dondurma getir!... Şoför hanıma da söyle arabamı hazırlatsın, Kilezye Sefaretinin kokteyline yetişmem lâzım!...

* * *

— Alo!... Kilezya Büyükelçiliği mi?... Şekerim, ben, Bakanlar Kurulu Başyaveri Dürr-i Cihan!... Başbakan hamfendiyi lûtfen bağlar mısınız, çok acele görüşmem lâzım!

Bir kaç saniye sonra «Başbakan hanımefendi» telefonun öbür ucundaydı.

Başyaver Dürr-i Cihan, saygılı bir ses tonuyla konuşmasına devam etti:

— Efendim, affınızı dilerim, Sosyal ve Duygusal İstihbarat Başkanlığından Leyl-ü Şehvar hanımefendi hazretlerinin bildirdiğine göre bugün saat 16.30'da erkeklerin gösteri yürüyüşü varmış. Tüm Bakanlar Kurulu şu anda toplantı halinde, teşrifinize intizar eylemektedirler!

....

Kokteyl giysileriyle Bakanlar Kurulundaki Başkanlık koltuğuna geçen Başbakan hanımefendi, heyecandan ve sıkıntıdan kan - ter içinde kalmıştı. Çantasından çıkardığı dantelli bir mendille yüzündeki ter damlalarını kuruladıktan sonra:

— Sayın arkadaşlar, diye söze başladı. Haber çok önemli. Erkeklerin yapacağı bu gösteri yürüyüşü hakkında ilk önce İçişleri Bakanı'ndan aydınlatıcı bilgi rica edelim!

Devlet Bakanı Sitare Dilnaz:

— Efendim, dedi, biliyorsunuz İçişleri Bakanı saçlarını yaptırmak için kuvaföre gitmişti... Henüz dönmedi...

Başbakan Tahiyye Bâdüsâbâ sinirli bir hareketle masanın üzerindeki telefona sarıldı.

— Alo!... Başbakanlık santralı!... Derhal Altın Bahar Güzellik Salonu'nu arayın ve orada saçlarını yaptırmakta olan İçişleri Bakanını hemen toplantıya çağırın, anlaşıldı mı efendim, çabuk!

Az sonra santral cevap verdi:

— Bugün erkeklerin gösteri yürüyüşü olduğu için Altın Bahar Güzellik Salonunun tüm personeli dükkânı terketmiş. Bakan hanımefendi gösteri biter bitmez saçlarını yaptırıp derhal gelecekler efendim!

Başbakan iyice sinirlenmişti:

— Arkadaşlar, dedi, erkeklerin yalnız özel sektörde istihdam edilmeleri konusunda çıkardığımız kanun, pek çok sakıncalar yaratıyor... Bakın, tek kişi kalmamış kuvaför salonunda... Oysa hanımlardan bir kaç eleman bulunsaydı İçişleri Bakanı arkadaşımız bu kadar gecikmeyecekti.

Devlet Bakanı Sitâre Dilnâz:

— Haklısınız ama, şekerim, diye söze başladı, Zennistan Cumhuriyeti Anayasasının 69 uncu maddesine göre kamusal kuruluşlarda yalnız hanımlar çalışabiliyor. Özel sektörü de Anayasamız yalnız erkeklere bırakmış. Zaten bugünkü gösteri yürüyüşünün temel nedenlerinden biri de bu olsa gerek!

— Neymiş sebep?... Mıymıntı erkekler yine ne istiyorlar?...

Hariciye ve Protokol Bakanı Nadiya Dilşat:

— Bu sefer çok önemli, dedi. Çoook, pek çok önemli!... Yedi maddelik bir muhtıra vermişler erkekler. Diyorlar ki, 24 saate kadar Anayasanın erkek haklarını kısıtlayan maddeleri değişmezse en geç bir haftaya kadar Zennistan Cumhuriyeti ülkesinde tek erkek kalmayacaktır. Yeni doğmuş erkek bebekler de dahil hepimiz, vatandaşlık hakkımızdan feragat edip ülkeyi terkedeceğiz!

— Kim kışkırtıyor bunları?... Bu pısırıklara öncülük eden kim?

— Erkek Haklarını Koruma Derneği Genel Başkanı Abdulmuttalip El - Canavar hazırlamış gösteri yürüyüşünü!

Başbakan Bâdüsâbâ boynundaki kolye saatine baktı:

— Mitinge henüz iki saat var... Biriniz arayın bakalım Erkekler Derneği Liderini... Gelsin de bir görüşelim... Bakalım neymiş istekleri...

Giyim - Kuşam Bakanı Çeşmizer ayağa kalktı:

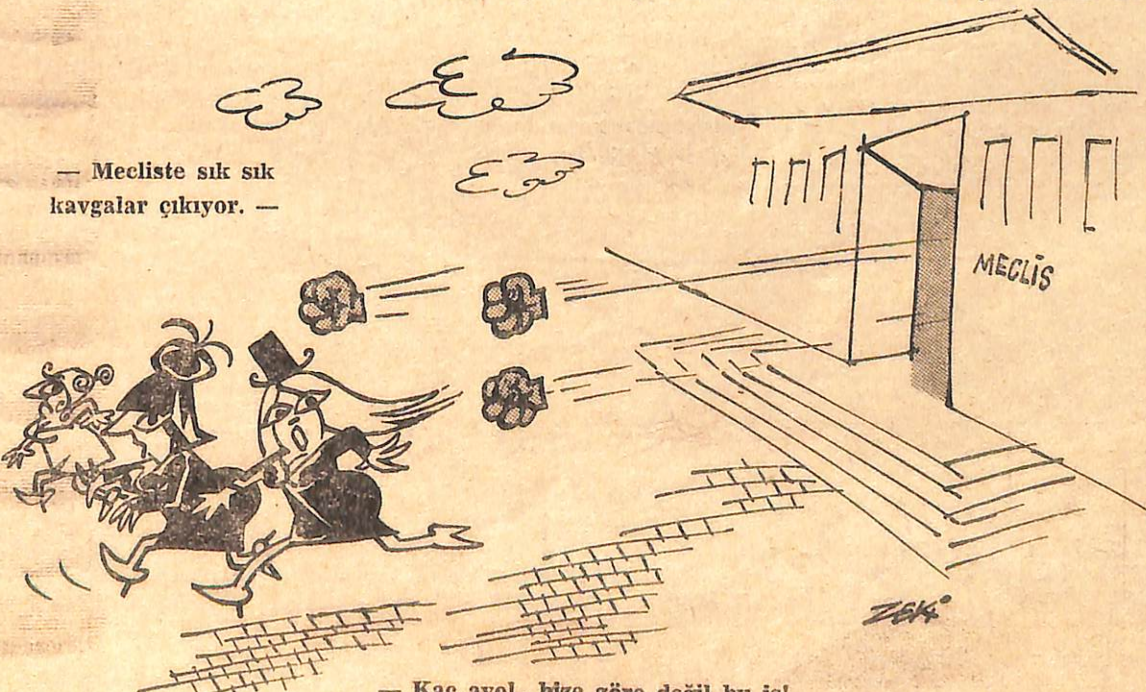
— İzin verirseniz ben hemen buldurup getirteyim El - Canavar'ı!

Ve Bakanlar Kurulu salonundan çıktı.

Çeyrek saat sonra Giyim - Kuşam Bakanı mütebessim bir çehreyle girdi içeri:

— Abdulmuttalip El - Canavar bey geldiler efendim. Dışarda bekliyorlar!...

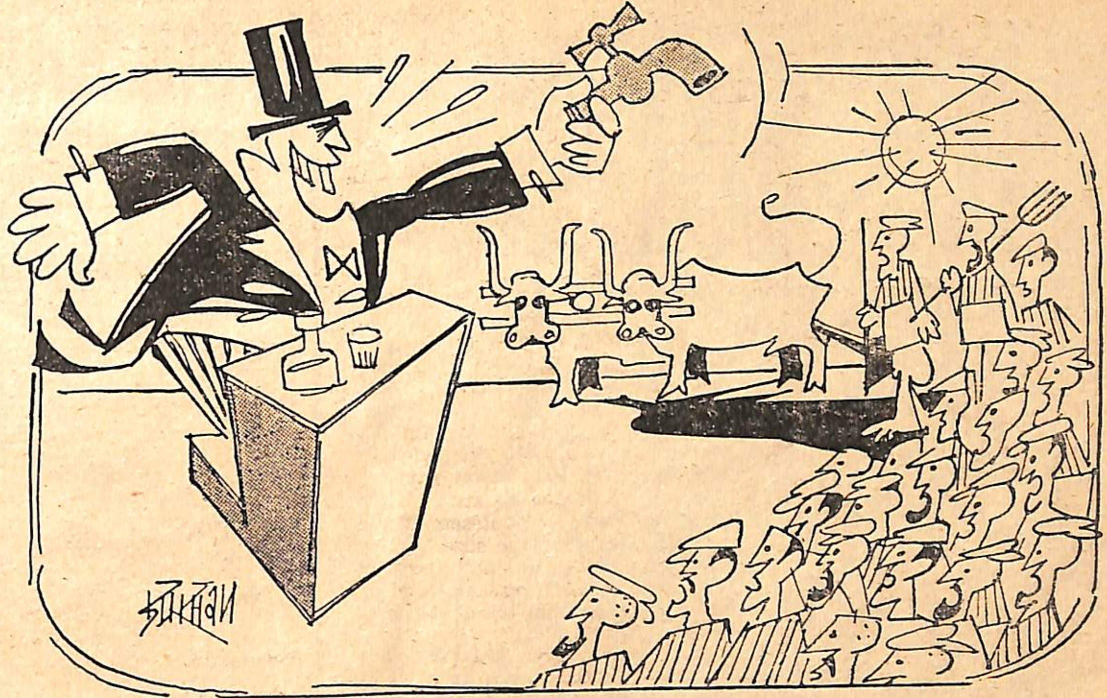
Başbakan Tahiyyeâ Bâdüsâbâ, telâşla çantasına atıldı. Aynayı çıkardı hemen. Bir yandan küçük el ay-

— Mecliste sık sık kavgalar çıkıyor. —

— Kaç ayol.. bize göre değil bu iş!..

Bir politikacı, «Her köylünün evine içme suyu getirileceğini» vaadetti. — Gazeteler —

— Musluğunu biz takarız, suyu da Allah verir!..

nasında suratını teftiş ederken bir yandan da söyleniyordu:

— Beklesin mendebur!...

Ve... Az önce terlerini silerken bozulan makyajını tazelemeye başladı. Öteki Bakan hanımlar da şaşılacak bir süratle tuvalet kutularını açmışlar, saçlarına çeki - düzen veriyorlar, rujlarını tazeliyorlar, kirpiklerinin ve gözkapaklarının durum vaziyetini yeniden düzenlemeye çalışıyorlardı.

Yarım saat sonra tüm Bakanlar Kurulu yüz makyajlarını tazelemiş, giysilerine ve oturuş şekillerine son çeki düzeni vermiş, Erkekler Derneği Genel Başkanı'nı lütfen kabul etmeye hazır duruma gelmişlerdi.

Başbakan:

— Tamam mı? dedi... Hazır mısınız arkadaşlar?... Çağıralım mı şu Canavar adamı?

Hep bir ağızdan:

— Tamam!... diye bağırdılar.

Giyim - Kuşam Bakanı dışarı çıktı ve beklenen liderle beraber girdi içeri.

Erkek Haklarını Koruma Derneği Genel Başkanı Abdulmuttalip El - Canavar, uzun boylu, geniş omuzlu, otuz yaşlarında sıhatli ve gösterişli bir adamdı.

Saygılı adımlarla salonun ortasına kadar yürüdü. Askerce selâmladı Bakanlar Kurulunu.

Başbakan:

— Kuzum El - Canavar, diye başladı söze. Haber aldığımıza göre bugün bir gösteri yürüyüşü yapacakmışınız. Bir de şey vermişsiniz.. bir mesaj sunmuşsunuz Bakanlar Kurulu'na... Bu hareket yakışır mı size şekerim?... Zennistan ülkesinde bu tür eylemlerin Anayasaya aykırı olduğunu bilmiyor musunuz?

Abdulmuttalip El - Canavar ellerini önünde kavuşturmuş, hazırol vaziyetinde dinliyordu Başbakanı:

— Efendim, dedi. Özel sektörde çalışmaktan iflâhımız kesildi. Özellikle özel sektörün ev kesimi bizi çok tedirgin ediyor. Devlet dairelerinde yalnız hanımlar çalıştığı için bulaşık yıkamak, çocuk bakmak, çamaşır ütülemek, yemek pişirmek, her şey bizim üzerimizde. Gündüzleri bu kadar yorulduğumuz yetmiyormuş gibi ayrıca gece mesaisi de yapıyoruz. Buna rağmen özgürlüklerimiz, haklarımız pek kısıtlı.

Başbakan, muhatabının sözünü kesti:

— Şu anda dünya üzerinde canlı olarak bulunmak mutluluğu yetmiyor mu size kuzum? Ayol siz ne nankör insanlarsınız!... Kadınlar olmasaydı sizleri kim doğuracaktı?... Kim 9 ay 9 gün karnında taşıyacaktı hiçbir taşıma ve yaratma ücreti almadan?... Ha? Söylesenize kuzum, bu da mı makbule geçmedi?...

Sustu... Biraz düşündü... Siyah kirpikli baygın bakışlarını karşısındaki erkeğin gözlerinde gezdirdi:

— Dişi - erkek ayrımı doğal bir olaydır sayın Abdulmuttalip beyefendi, dedi. Erkeklerin yönetimindeki ülkelerde bile temel unsurların tümünü dişiler teşkil eder... Lûtfen dikkatle düşününüz: Dünyanın hangi ülkesinde Anayasa yerine Babayasa derler? Hiç!... Hiçbir ülkede... Dii mi efendim?... Anayasa'nın erkek olduğunu iddia edemez mümkün müdür? Ananızı düşünün... Anaları düşünün. Hiç erkekten «Ana» gördünüz mü?... O halde?... Anayasa, Ana yol, Ana fikir, Ana kapı, Ana muhalefet, Ana sigorta... Görüyorsunuz ki hepsi dişi... Hepsi ana... Zennistan Cumhuriyeti bu ilkeye önem ve değer veren **tek ülkedir.** Tüm devlet memurları, tüm parlamento üyeleri hanımlardan meydana gelmiştir... Yâni sizin anlayacağınız en mesuliyetli, en zor işleri biz yüklendik. Sizlere de çocuk bakımı, bulaşık, sofra tanzimi gibi hafif işler bıraktık... Makbule geçmedi mi yâni? Ayıp!... Çok ayıp Abdulmuttalip efendi, çok ayıp!

El - Canavar, sesini çıkarmadan dinledi ve kararını kesin bir dille açıkladı:

— Muhterem ve muhteşem Başbakan hanımefendi! dedi. Çok haklısınız. Sizin çok hak'lı, bizim ise az hak'lı olmamız sosyal adalet kurallarına ters düşüyor. Haklarımızın eşit olmasını arzu ediyoruz. Kararımız kesindir. Size çok hak'lılık tanıyan Anayasa kuralları değişmedikçe bu ülkede kalmayacağız. Zennistan Cumhuriyeti en geç bir haftaya kadar içinde tek erkeğin bulunmadığı bir hanımlar ülkesi olacak. Böylesine dikensiz bir gül bahçesinde umuyoruz ki daha mutlu olursunuz... Müsaadenizle efendim!...

Dedi ve çıktı...

Bakanlar Kurulu büyük bir telâş ve paniğe kapılmıştı. Devlet Bakanı Dilnâz:

— Çok fena, diye inledi, çok fena!... Bir hafta sonra ülkede tek erkek kalmayacak... Şekerim vallahi ben korkarım erkeksiz bir ülkede yaşamaktan... Dünyanın binbir türlü hali var... Dii mi efendim?..

Hariciye Bakanı Dilşâd:

— Biz de yeni erkekler yetiştiririz, dedi, bırakın gitsinler!

Giyim - Kuşam Bakanı Çeşmizer:

— Nahhh!... dedi. Yetiştirirsin... Damızlık erkek olmayınca nasıl yetiştireceksin ayol? Hepsi gidiyor işte... Sana göre hava hoş tabii... Sık sık dış ülkelere seyahat eden bir Dışişleri Bakanı için bu bir problem değil!

Ulaştırma ve Bulaştırma Bakanı Zühal Nevbahar:

— Yabancı ülkelerden erkek ithal etsek nasıl olur?

Diyecek oldu. Sözünü Ulusal Güvenlik Bakanı Aylican Safkan yarım bıraktı:

— Yabancı kanı karıştırmamalıyız mayamıza... Damızlık peynir mayası mı getiriyoruz dışardan kardeşim... Olmaz böyle şey!...

Başbakan Bâdüsâbâ:

— Sen de pek ırkçısın şekerim, dedi... O olmaz, bu olmaz, peki ne olacak?

— Anaaysayı değiştirelim!

— Erkeklere de istedikleri hakları verelim!

— Zennistan ülkesini erkeksiz kalmaktan kurtaralım da ne yapacaksak yapalım!

Başbakan başını salladı:

— Verdikleri mühlet pek az, 24 saatte Parlamentoyu toplayabilir miyiz?

— Hiç sanmıyorum, dedi Devlet Bakanı.

Giyim - Kuşam Bakanı:

— Komisyon üyelerinin hemen hemen hepsi de konken partilerine ve terzilere önceden randevu vermişler!

Başbakan parmağındaki yüzüğün taşını masanın kenarına vurarak:

— Bir dakika... Lûtfen beni dinleyin, dedi. Lûtfen... Şimdi... Derhal Anayasayı değiştirelim... Komisyon adına kararımızı alalım. Bizim şoför götürüp tek tek hepsinin imzasını toplar. Parlamento Genel Kurulu adına da gerekli tutanakları yazıp hazırlayalım... Meclis Başkanı Nevcivan hanımla bu akşam yemeği beraber yiyeceğiz. Ben tutanakların altını Başkana imzalatırım. Divan kâtiplerinin imzalarını da sonra alırız.

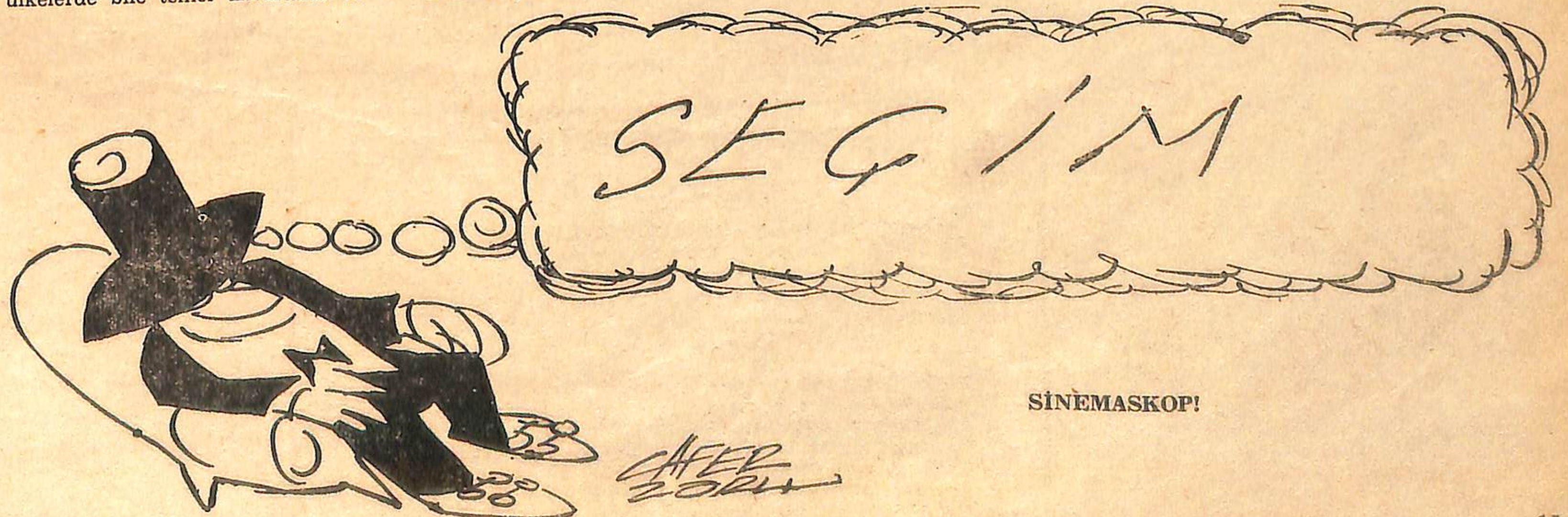
Durdu... Biraz düşündü... Başbakan Yardımcısı'na döndü:

— Zennistan Radyo İşletmeleri Başkanı Kamelia Kevser hanımefendiye telefon etmek de size düşüyor sayın Başbakan Yardımcısı... En geç gece yarısına kadar Anayasa değişikliği radyo ile yayınlanacak... Anlaşıldı mı?...

....

Anayasanın değişiklik taslağı masa başında kanunlaşırken Bakanlar Kurulu koltuklarına gömülmüş tüm hanımların gözbebeklerinde dişisel ve kişisel mutluluklar parıldıyordu.

Şemsi BELLİ

SİNEMASKOP!

— Ne yapayım arkadaş.. ayakkabılar çok pahalı!..

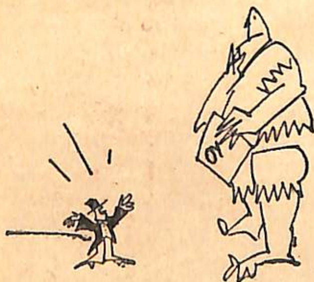
Anahtar deliğinden

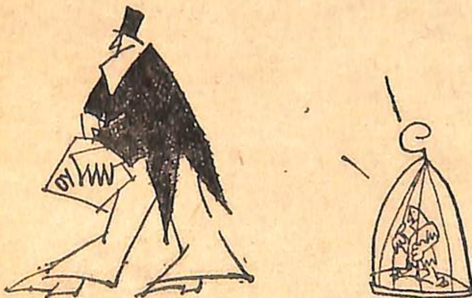
Hizmetçi kız Vildan
Anadan doğma - üpüryan yatağında
Evin küçük beyi durmadan
İnler kapı ardında.
Bir gözünü uydurup
Baktı anahtar deliğinden
Bir de ne görsün...
Tombul bacak, göğüs tepeleme
Birden öksürüğü tuttu
Oğlan içine yuttu yuttu ama olmaz
Öksürük bu, tınmaz
Bütün ev ayağa kalktı
Suçüstü yakalandı küçük bey
— Anne, dedi, yarın coğrafyadan
Dersimiz dağlar...
Hemen uyandı Vildan
Örtüldü vâdiler - dağlar birden
Oğlanın içinde volkan.
Ne olur bir daha tırmansaydı doruklara
Anahtar deliğinden.

PASLI ANAHTAR

Sereserpe yatıyordu tastamam
Sereserpe Nilgün yatağında
Komşu oğlu pencereden baka baka
İnadına acıktı.
İnadına Nilgün kıza acıktı.
Bir anahtar uydurdu gizlice
Soktu kilide
Kilit paslı
Anahtar paslı çıktı.
Hırsla bir tekme indirdi kapıya birden
Kapı ardına dek açıktı.

H. Zekâi YİĞİTLER

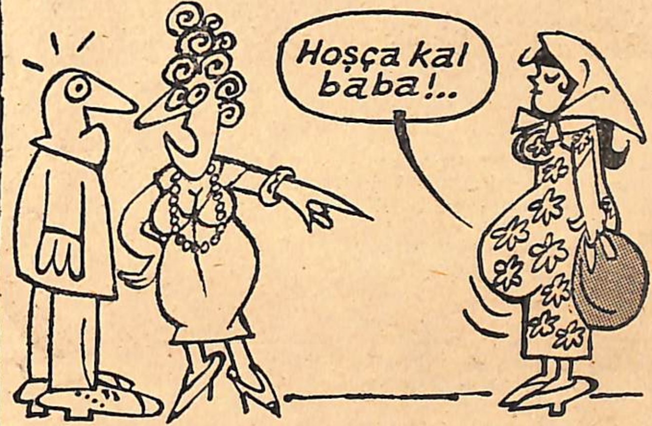

«Güliver'in maceraları!»

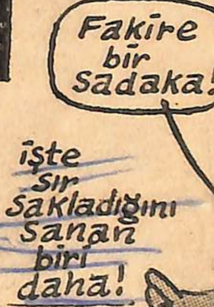
SIR SAKLAMASINI BİLİYOR MUSUNUZ?

Sır saklamak bir meziyettir
ve biraz da eziyettir...
Saklanan bir çok sırlar
Devekuşu misâli, ne hikmettir

MODERN ATASÖZLERİ

— Ş —

* Şanına düşeni işle; beyefendi dedirt kendine, bahşişle, rüşvetle!
* Şehire bir hasta geldi, doktorlar bayram etti!
* Şık şık eden nalçadır, çok para kazandıran kafa değil kalçadır!
* Şimşek çakmadan gök gürlemez; rüşvet, torpil olmadan iş yürümez!

— T —

* Takke düştü kel göründü, maske düştü yüzsüzlük göründü.
* Talihsiz damadın kaynanası yapar yuvasını...
* Taş yerinde, milletvekili seçim bölgesinde ağırdır.
* Tatlı dilli dilber en sert adamı bile baştan çıkarır.
* Tatlı ye, tatlı söyle; al şu örtülü ödeneği, bizi destekle!
* Tavşana kaç, tazıya tut; seyyar satıcıya kaç, zabıtaya tut!
* Temelsiz ve müteahhidi insafsız bina tez yıkılır.

— Kuş

z ki...
de sır
nmaz ki!..

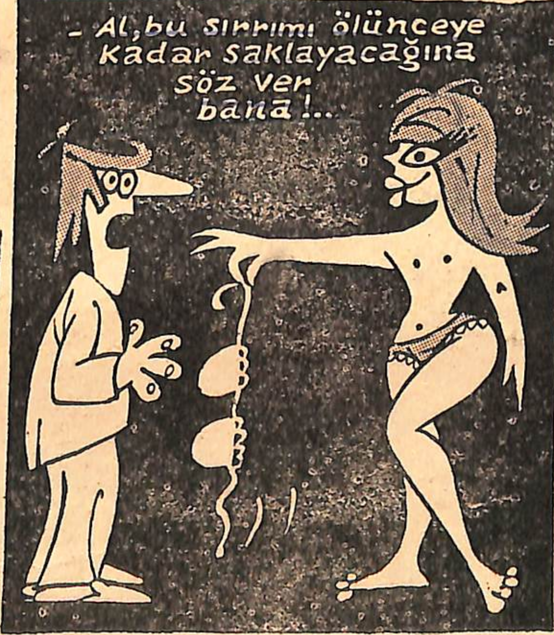
mevsim sonu
ZARARINA
SATIŞLAR

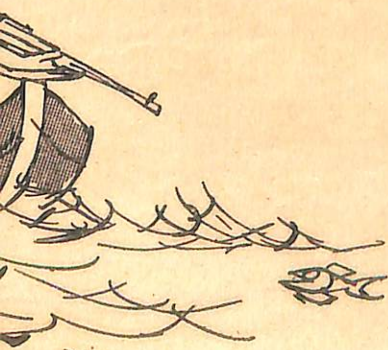

işte
bir sır daha
meydana
çıkıyor!..

n sırrı da
kalkınca
ana çıktı!..

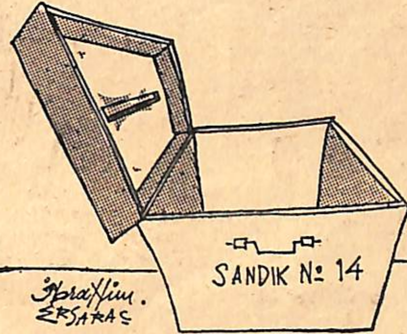

tükeniyor. —

— Demirel, «Boşluktan kurtulduk» dedi. —

Aşık Veysel

Lâleyi sümbülü bize
Derdi bize Âşık Veysel.
En içli türküleri
Verdi bize Âşık Veysel.

Ot verdi saman verdi
Derdimize aman verdi
Dizimize derman verdi
Sardı bize Âşık Veysel.

Ottan kurdu ocağını
Yaylâdaki bucağını
Sazın söğüt ağacını
Derdi bize Âşık Veysel.

Dostlar unutmayın dedi
Derdi öğütmeyin dedi
Kara tutmayın dedi
Vardı bize Âşık Veysel.

Gül dalı gonca dili
Bükülmüştü nazlı eli
Yediden yetmişe bizi
Kurdu bize Âşık Veysel.

Buğday ekti toprağına
Mizah dikti toprağına
Gözümüzü kamaştıra
Durdu bize Âşık Veysel.

Yiğitler'di çelik çelik
Kuşkulardı belik belik
Gönül bükük, yürek delik
Sardı bize Âşık Veysel.

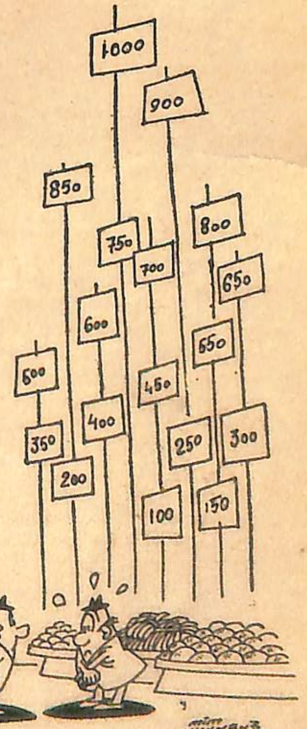
H. Zekâi YİĞİTLER

MODERN ATASÖZLERİ

— T —

* Tembele iş buyur, sana tavsiyede bulunsun.
* Tencere yuvarlandı, kapağını buldu; haramzâdelerin kızıyla mükellef bir düğün yaptı vurguncunun oğlu...
* Tereciye tere satılmaz, milletvekillerine ömür boyunca aylık gelirin sırrı anlatılmaz!
* Testiyi kıran da suyu getiren de aynı vergiyi verir...
* Tilki iki defa tuzağa düşmez; vatandaş her gün düşer.
* Tilkinin dönüp dolaşacağı yer İnönü'nün kafasıdır.
* Tilkinin yüz masalı var, doksandokuzu tavuk üstüne. Çapkının bütün masalı ise karı, kız üstüne...
* Tüccar müşteriyi gözünden anlar, vatandaş politikacıyı sözünden...
* Dumansız baca, sinemada muhabbetsiz loca olmaz...

Erhan TIĞLI

— Bugünlerde müthiş bir küçüklük duygusu içindeyim!..

On Yılın Getirdiği...

KİM demişse dosdoğru söylemiş: «Evliliğin onuncu yılı tenlikelerle doludur» diye. Evliliğin bu yılında eşler arasında ufak çekişmeler oyulur, yarılır ve büyüyerek uçurumlar açılırmış. Hâliyle, karı-koca artık mutluluk için değil de, birbirlerine işkence etmek için âdeta karşılıklı yarışa girerlermiş.

Sezai bey de, evliliğinin onuncu yılından iki ay alır almaz böyle diyenleri yalancı çıkartmamak için gösterilere başladı. Karısının her şeyine kusur buluyordu. On yıl bir kadını elbette biraz yaşlandırır, kilosunu artırabilirdi. Ya da bazı görünür yerlerinde hoşa gitmeyen çizgiler olabilirdi. Sezai beyin huysuzluğu tuttu ya, karısını dikkatli dikkatli süzüp bu kusurları yeni keşfediyormuş gibi dırdıra başlayınca kavgalar büyüdü, geçimsizlik son haddine vardı:

«— Bilseydim...» diyordu Sezai bey. «Kalça, göbek oldun dümbelek. Şu suratına bak, buruşmayan yeri kalmadı. Yazık değil mi benim gibi bir adama? Yanımda gören ablan mı? diye soruyor. Bula bula beni mi buldun enayi yerine koyacak?»

Karısı, kocasının ne densiz, ne patavatsız bir adam olduğunu iyi bilirdi. Bu ağır hakaretlere aylarca tahammül etti. Acaba, bir süre sonra kocası kendisinin de ne durumda olduğunu farkeder ve yanına yakıştırmaya alışır mıydı? Fakat, Sezai bey durulaşacağına coştukça coştu:

«— Bak, şu resme bak... Bu kadın da otuzunu geçmiş der misin? Bir genç kızdan farkı yok. Neden? Kadın, kadın olduğunu unutmamış, bakmış kendine. Ya sen? Kapıp koyvermişsin... Allahlık... Ama göreceksin; aynı şu resimdeki kadın gibi bir kadın arayıp bulacağım. Üstüne alamasam da yedirip metresim yapacağım.»

Sezai beyin çekilecek yanı kalmamıştı. Üstelik yatağa bile gelmiyor, yastığını alıp koltukların üzerinde sabahlıyordu. Boşansa... Bu yaştan sonra ayrı bir sefalet olacaktı kadın için. En iyisi sırası gelince yurt dışına işçi olarak gidecek, boşanmadan önce bu yolu deneyecekti.

İki ay sonra, kocasına haber vermeden evden ayrıldı. «B. kentinde bir işe girdiğini ve şimdilik yurda ve evine dönmek istemediğini» bildiren mektup Sezai beyi çok şaşırttı. Demek karısı ondan kaçmış ve bir işçi olarak çalışmayı göze almıştı. Bu durumu onuruna yediremedi, kimseye bir şey çıtlatmadı. Suçlu kendisiydi ve karısının dönmesini beklemekten başka yapacak bir şey yoktu.

Bu bekleyişin altıncı ayında karısından yeni bir mektup aldı:

«Geldiğimden beri, bir gün bana gösterdiğin resime uygun bir kadın aradım...» diye yazıyordu. «Sonunda buldum ve arkadaş olduk kendisiyle. Şimdi ben burada onun evinde kalıyorum. O da benim evimde kalmak üzere senin yanına gelip bir süre tatil yapacak. Gereken ilgiyi göstereceğine, hiç olmazsa on yıllık hatırımızı sayacağına inanıyorum. Hem senin için güzel bir kıyaslama da olur...»

Okudukları kötü etkiledi adamcağızı. Karısının ince intikamı diyebilirdi buna. Ama, neden o kadar kendinden emin? Belki kendisini memnun etmek için bir şans... Her şey bir yana, insanlığını gösterecekti. Karısı ile aralarının düzelmesi için fırsat çıkıyordu. Evet, kalın malın, kırışık - buruşuk neyse, karısının yeri dolmuyordu...

Acaba gelen kadın evli miydi ve karısı... Günlerce kurdu bunu...

* * *

Günler geçtikçe kafasında karşılıklı ip çeken şüpheler de çoğalıyordu. Bir ihtimal çengeli «gelecek» diye düğüm atarken, karşı taraf çengeli «gelmeyecek, kandırıldın» diye kördüğüm atıyordu.

Bir sabah, gazete bırakan çocuğun yanında bir kadın kapıda gülümsüyordu:

«— Sezai beyin evi burasıymış.»

«— Evet, benim Sezai...»

«— Hoşbulduk diyeyim. Ben karınızın arkadaşıyım. Geleceğimi yazmıştı size. Girebilir miyim?»

Sesi çıkmadı ve kadın içeriye girerken yana çekildi.

«— Ooo, ne kadar sevimli bir eviniz var. Sizi de görür görmez sevdim. Kimbilir ne hoş günlerimiz geçecek...»

Sezai bey konuşamıyor, olanların nasıl olabildiğini hazmetmeye çalışıyordu.

«— Niye tutuldunuz ayol? Yoksa, beklediğiniz gibi çıkmadım mı?»

«— O nasıl söz efem. Karıma bazan şaka olsun diye sitem ederdim ama...»

«— Ahh, gidi gidi... Hep şaka diye başlar, şaka diye yürür zaten. Şimdi, ciddi söyleyin. O resim kadar var mıyım?»

«— Yüz fazlası, bin fevkalâdesi, yüzbin...»

«— Yoo, karşılıksız çek yazan hovardalıktan nefret ederim. Henüz değerimi görüp, anlamadınız ki...»

Karısını sordu, konuğuna evin gerekli bölümlerini gösterdi, kendisini memnun etmek için elinden geleni yapacağını belirtti.

Kadın hiç yadırgamadan yemeğe, bulaşığa daldı. Banyo, temizlik, sofra hazırlığı...

«— Bakın; sizin en sevdiğiniz yemekler...» diyordu kadın. «Bunları karınızdan öğrendim. Beğendiniz mi?»

«— Nefis, şahane...» dedi. «Hani, karım yok diye değil, vallahi sizin elinize su bile dökemez.»

«— Haklısınız. En iyi arkadaşım ama, sizin gibi bir erkeğe yakışacak kadın değil. Merak ediyorum; acaba beni nasıl bulacaksınız?»

«— Sabahleyin belirtmiştim. Siz o kadar...»

«— Yoo, böyle karşıdan demek istemedim. Şeyde yâni... Güleceğim tuttu, kusura bakmayın. Sizin kadar ben de sabırsızlanıyorum...»

Oturup oturup kalkıyordu Sezai bey. Geç saatlere kadar konuştular. Fakat, ne dediğini, ne cevaplar verdiğini bilmiyordu. Kanatlanmış, başka bir dünyada uçuyordu. Kadın «Artık yatalım» dediği zaman kendine geldi:

«— Yatak odasını biliyorsunuz...» dedi. «Bir şeye ihtiyacınız olursa, ben hemen şu kanepede olacağım, seslenirseniz...»

«— Siz neler söylüyorsunuz kuzum? Ben orada tek başıma, siz burada tek başınıza... Karınızın yüzüne nasıl bakarım sonra. İkimiz aynı yatakta...»

«— Aman, ısrar etmeyin. Ben böyle Avrupa şakalarından pek anlamam da... Haydi, iyi geceler.»

«— Sezai bey, kendinizi ne sanıyorsunuz kuzum? Sabrımı taşırmayın, vallahi çeker giderim. Yıllarca benim gibi bir kadın için yanıp, tutuşun; yuvanızı bile dağıtmayı göze alın ve ben, göğsümü gere gere karşınıza geleyim, haydi deyince de naz edin. Karınızın fedakârlığına saygılı olun hiç olmazsa...»

«— Sizi... Karım... Karım mı kiraladı, gidin kocamla...»

«— Anlaştık karınızla. O da şimdi benim kocamla yatıyor.»

«— Olamaz. Benim karım... Ne yâni, resim dediysek... Şimdi o, şimdi siz... Namussuzum temizlerim.»

«— Ooo o kadar acele etmeyin. Bulaşıkları yarın birlikte yıkarız. Haydi, peşimden gelin, fazla gecikmeyin.»

Kadının ardından hışımla gitti, omuzlarından tuttu:

«— Sizin kocanız kim? Evinizin adresi? Karım olacak... Boşayacağım, bize böylesi yaramaz. Yoktur... Duyulmamıştır...»

«— Boşamak uzun sürer beyefendi. En iyisi kısa yoldan...»

«— Yaparım, her şeyi yaparım...»

«— Benim için değil mi?»

Kadın soyunmuş, ellerini uzatmıştı:

«— Sezai bey, şuraya baksana, tanıdın mı?»

«— Neyi?»

«— Ayol, ya buramı?»

«— Tanır gibi oluyorum.»

«— Şu ben'i nerede görmüştünüz?»

«— Nerede gördüm?»

«— Ya şu işaret, iyi bakın ama...»

«— Hamfendi. Birtakım ciddî işaretlerle karım kılığında koynuma girmek istemenizin gizli amacı nedir? Yoksa, şu anda karım yaptığı ve baskın ettirip suç üstü mü yaptıracak? Beni kandırmak için seçtiğiniz yol da çok çirkin ve basit. Hayır, karımın sizin gibi... İnanmıyorum efendim, zorla değil ya. Siz de ..»

«— Bırakın şu saçma düşünceleri canım. Hem, karınızı boşayacaksınız artık. Gelin yanıma, şuracığıma...»

Karısı... On yılın anıları ve iyi, kötü günler... Boşanmak, tekrar yalnızlık... Bir başka kadın... Şu yatakta...

«— Gücenmeyin ama, sizin gibi karısını böyle geç boşayan bir erkek yoktur. Off, ne kadar uzattınız şu önemsiz şeyi. Boşadım, deyin olsun bitsin.»

Kadının uzanan ellerini tuttu. Bir türlü yaklaşamıyordu. Karısına anlatacak her şeyi... Şöyle oldu, böyle oldu... Şimdi o nerede?»

«— Pekii, ya sen ne yapacaksın?» dedi kadına.

«— Ben de boşanırım, hep seninle kalırım...» dedi, kadın. «Önce, birbirimizi yakından tanıyalım da, belki evlenmeye bile karar verebilirim. İstemez misin?»

«— Ne istediğime karar veremiyorum ki...»

«— Unutun her şeyi Sezai bey. Aklınız, beyniniz, her şeyiniz kaybolmuş olsun. Bana bakın... Ben varım ve sizi bekliyorum.»

Öyle yaptı Sezai bey. Aklından, karısından ve uçkurundan boşandı...

* * *

Sabahleyin erkenden uyandı. Hemen yatağında kadını aradı. Mışıl mışıl uyuyordu. Demek düş değil, gerçekti olanlar...

İçinde bir sızı. Karısı... Hem de bile bile göndersin. Sevgi de, intikam da denemezdi böylesine. Ne yapmalıydı bundan sonra? Şayet, karısı için söyledikleri doğruysa...

«— Ne kadınmış... Ne...» diye diye doğruldu, kalktı yataktan. Bu «ne kadın»ın kendi karısı mı, yoksa yataktaki kadın mı? olduğunu sorsalar ayırıp, cevap veremezdi.

Salona geçti. Sigara paketinin durduğu masaya yaklaştı. Birtakım kâğıtlar, fotoğraflar... Kâğıdın sol başında kendi karısının fotoğrafı, sağ başında da yataktaki kadının. Okudu:

«Yukarıda, sol başta fotoğrafı görülen bayan C... R... nin B.K.F. Cerrahî Enstitüsü kliniğinde estetik ve plâstik ameliyat sonucu, sağ üst köşede fotoğrafla tesbit edilen duruma geldiği; Enstitünün kayıt ve raporlarına istinaden ve kendisinin müracaatı üzerine işbu raporla tanzim ve tasdik edilmiştir.»

«F.B. Elçiliği R.K.»

«İmza ve mühür»

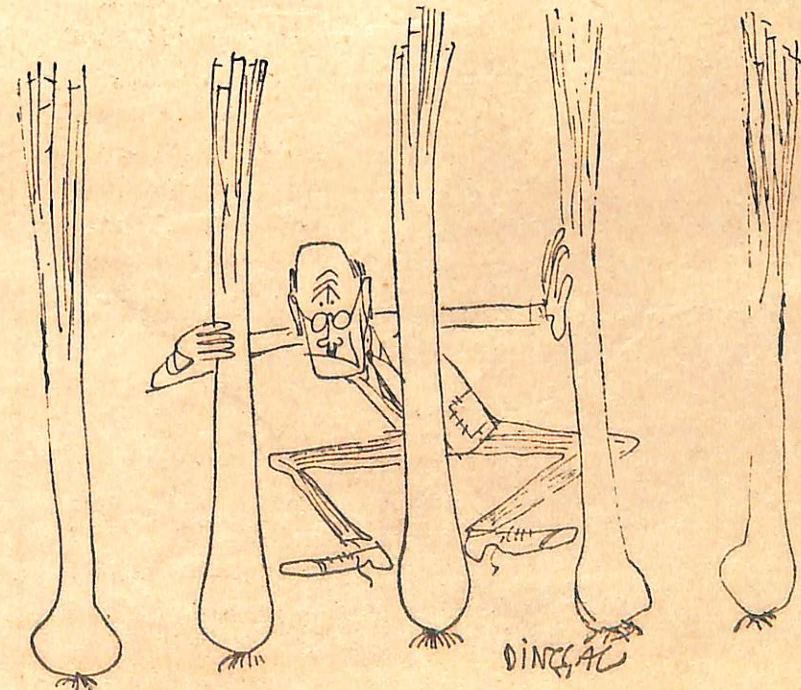
Kâğıtlarla birlikte Sezai bey de yere çöktü. Gözleri yatak odasında uyuyan kadında çakılıp kaldı. Bir soru çivi olmuş beynini oyuyordu:

«— Ya şimdi... O da bir fotoğraf çıkartıp da, ben de böyle bir erkek isterim derse...»

Ne olacağını şimdiden kestirmek çok zor. Hele biraz beklesin bakalım Sezai bey...

Nurettin TÜRKER

MAHKÛM!

KADIN ve tabiat

Sultan Suyu Faciası

ESKİ hıdrellez gezmeleri artık maziye karıştı. Hem de öyle bir karıştı ki, asrın icaplarına, insanların birtakım asri zevkler peşinde olmalarına paralel olarak mesire ismine de bir tükenmez kalem geçilip ismine piknik adı verildi. İşte bizim meşhur Nuhun Gemisi apartmanından bir kamyonet dolusu insanın bir pazar gezmesini bütün ayrıntılarıyla anlatmamızı icabettiren bu hazin yazımızda bunu daha yakından anlatacağımızdan dolayı hicap duyuyoruz.

Efendim Nuhun Gemisi apartmanındaki oniki dairenin erkekleri, ben dahil, apartman yöneticisi emekli hâkim Bedrettin İkincicelse'nin başkanlığında toplanıp şu kararı verdik: Bu pazar, Allah kısmet ederse altı numarada oturan şoför Şinasi Amortisör'ün kamyonetine dolacağız, kadınlar köfteler, dolmalar, yumurtalar, patates kızartmaları hazırlayacaklar, erkekler de rakılarını, şaraplarını alacaklar, ortadan toplanacak para ile yapılacak masraf insan hakları beyannamesine ve gıda maddeleri kanununa uygun olarak hakkaniyetle bölüşülerek bu pazar günü baharın güzelliğinden kollektif bir istifade yoluna sapılacak...

Altında imzaları bulunan kimselerce onaylanan bu karar verildikten sonra harekete geçildi. Kadınlar kolları sıvadılar. Erkekler para bulmak için piyasaya saldırdılar. Bir hafta hummalı bir alışveriş, gidiş geliş içinde geçtikten sonra, pazar günü bütün eksiklikler gözden geçirilip Şinasi Amortisör'ün yarım tonluk kamyonetine doluşuldu. İçimizdeki iki beyefendinin yüzkırkar kilo çeken karıları büyük bir itina ve gayretle kamyonete sağ salim bindirildikten, çoluk çocuk da yerlerini aldıktan sonra yola çıkıldı. Tabiî apartman yöneticisi hâkim emeklisi Bedrettin beyle, apartmanın en kültürlü kimsesi olarak ben, şoför mahalline kendimizi uydurmuştuk. Hedefimiz Sultansuyu idi. Daha önceki araştırmalarımızda gidilecek yer olarak bir çok mesire ismi ortaya atılmış, fakat Sultansuyu ismi her nedense milletin suya karşı zaafından olacak ağır basmıştı. Aksaray ve Karaköy'deki trafik numaralarını marifetle atlatan kamyonetimiz, şarkılar, türküler, bağırtılar içinde Yıldız yolundan Maslak yoluna vurduğunda ben zulamdaki rakı şişesini çıkarıp hâkim beye uzattım:

«— Bedrettin beyciğim çek bir tane...»

«— Ooo.. çok erken başlamışsınız. Rica ederim içmeyiniz. Rakı kokusu belki şoförü, yâni Şinasi beyi rahatsız eder. Malûmu âliniz vesait kullanıyor... Sonra arkada maazallah yirmibeş can var... Allah esirgesin...»

Şinasi önünde giden lüks Mersedes'e bir kalay salladıktan sonra:

«— Boşversene sen Bedrettin amcacığım, dedi. Bu yol kafa iyiyken daha güzel sallanır. Ver bir tane ağbi...»

Şişeyi uzattım. Şinasi üç dört yudumda şişenin yarısını götürdü. Ben arkaya seslendim:

«— Şurdan biri bize iki yumurta uzatsın. Biraz da zeytin...»

Hâkim bey başını sallayarak söylendi:

«— Fesüphanallah... Daha şimdiden kaidelere ve nizamnameye

karşı geliyorsunuz. Verme kızım verme... Burada çekiyorlar...»

Arkadan biri bağırdı:

«— Burda da çekiyoruz hâkim baba... İçelim açılalım...»

Derken birden Şinasi kamyonete yokuş aşağı vals yaptırmaya başlamaz mı... Arkada bir kahkaha, bizde bir neşe... Hâkim beyin benzi kül gibi:

«— Doğru yoluna git oğlum. Aman hendeğe yuvarlanacaksın. Yapma.. bırakın ben ineyim... Böyle gezintinin de...»

«— Kendini ferah tut bey baba... Hooop bak sıyırttık...»

«— Allah da sizi sıyırtsın...»

Kamyonetimiz neşeli ve tehlikeli hareketlerle nihayet Sultansuyu'na geldi. Her kafadan bir ses çıkıyor:

«— Şurada duralım...»

«— Aaa hanım orda su yok... İlerisi iyi...»

«— Anne benim çişim geldi...»

«— Şu terbiyesizlere bak, elleriyle ayıp işaret yapıyorlar...»

«— Kim ulan... Ben adamın...»

«— Dur Bahattin atlama oğlum... Bir yerini kırarsın...»

Nihayet hâkim bey mütehakkim bir sesle emretti:

«— Şoför, sağdaki kırlığa gir ve dur...»

«— Peki bey baba... Senin ağzından çıkan kelâmı yiyim...»

Kamyonet durdu. Atlayan atlayana... Hemen ağaç altları seçildi. Kilimler serildi... Moruklar pijamaları seçtiler...

«— Anne karnım aç... Dolma versene...»

«— Al...»

«— Hanım hepimiz açız, çocuğunu doyurmak olur mu? Aaa...»

«— Bir dolma için lâf edilir mi.. arsız karı...»

İlk kadın kavgasıyla eğlence başladı... Onları ayırırken bu sefer genç kızlardan birine asılan yabancı bir grubun delikanlıları marizlendi... Birden başka bir grup bizimkilere saldırdı... Ceplerinde keski veya bıçak bulunanlar âletli jimnastik hareketine geçtiler... Bu arada kadınlar sofrayı kurmayı başardılar. Sükûnet temin edilirken rakılar, şaraplar açıldı... Ben de grubun tek bekâr ve hafif geçkin erkeği dâvası içinde çoktan beri gözüme kestirdiğim dört numaradakilerin dul teyzelerine yanaştım:

«— Şöyle ilerdeki ağaçlara doğru bir dolaşsak Şahende hanım... Çiçek toplarız...»

«— Amcam bize bakıyor... Susun...»

«— Biraz sonra uyur... O zaman, tamam mı?»

«— Tamam... Size dolma koyayım mı?»

«— Fena olmaz şekerim...»

Dolmaları koyarken ellerimiz birbirine değdi... Bahar bu, insanın kanı bir başka türlü dönüyor... Arkadan bir feryat yükseldi:

«— Anneee... Yüksel salıncaktan düştü!...»

Koşuşmalar... Tentürdiyot aramalar... Ben bu arada Şahende'yi kolluyorum... Öbür kadınlarla birlikte sofrayı topluyor... Grubun gençleri top oynuyorlar... Kızlara fiyaka yapmak isteyen bir genç rövaşata yapayım derken beyin üstü düştü... Bir hâdise daha... Boynu çıkmış... Doktor!.. feryatları... İşte bu arada ben Şahende'nin elinden tuttuğum gibi ağaçların altına çektim. Heyecandan nefes nefeseyiz...

Daha ilerilere, ağaçların arasına daldık... Etrafta hep tatlı içli aşk sesleri... Demek millet bahardan azamî istifade ediyor... Nihayet otların yüksek olduğu bir yere geldik... Şahende'yi kollarımın arasına alıp, oracıkta hemen bir aşk filmi çevirdik...

Fısıldıyorum:

«— Mahvettin beni Şahende... Kaç zamandır bu dakikayı kolluyordum canım...»

«— Ah Ramiz bey... Hislerinizin hakikî olduğunu nasıl bilirdim...»

«— Şu bahar kokusu içinde kimin hisleri hakikî olmaz... Sizi seviyorum...»

Çimen kokusu, baharın sarhoşluğu içinde Şahende'yi ikinci defa olarak tam aşkıma paralel hale getireceğim sırada arkadan davudî ve lâhmacun kokan bir ses duyuldu:

«— Sani alçak karı seni!... Daha benden ayrılmadan başkasiyle haaa!...»

«— Ah, kocam Rıfkı!... Marangoz Rıfkı!...»

İki el silâh sesi... Birinci kurşun ağaca, ikincisi toprağa saplandı... Herifi tuttular... Tabancasını elinden aldılar... Bizi de Şahende ile o halde...

Aşağıya indiğimizde bizim grupla başka bir grubun tam bir meydan muharebesi halinde olduğunu gördüm... Ekip arabalarının siren sesleri Sultansuyu'nu kaplarken hâkim beyin de karısı ve kızını alarak belediye otobüsüne bindiğini gördüm...

Başka anlatacak kaldı mı?... Ne diye bekliyorsunuz?...

Suavi SÜALP

— Rica ederim peşimi bırakın, semtimize geldik!..

MANZUM ÖYKÜ — ZÜĞÜRT HOVARDA!

İster levent gibi ol, ister dalyan gibi ol,
Serde züğürtlük varsa, boşa oynuyorsun rol...
Pabuçların yaması son model fiyaka mı?...
Böylesine diyorlar: «Yalova kaymakamı...»
Yüreğin som altınmış... Haydi bozdur da harca,
«Sırıtma öyle» derler, «alık alık, hıyarca...»
Edebiyat yaparsın, kompliman, sade suya,
Der ki, «Sen bu çeneyle daha kalırsın yaya...»
Ne çıkar olsa bile, yürek çatal, göz kara...
Feleğin karşısında etmez tümü beş para...
Arkadaşlara açtım, sırrımı yavaş yavaş,
Şu aşk yolsuzluğuna vermeliydim bir savaş,
Derdime çare için boyun eğdim her yola,
Yalvarır gibi baktım, her moruğa, her dul'a...
Niyeti iyi bozdum, bulacağım mutlaka,
Sosyeteden birini bastıracağım faka...
Yangın, bugün içimi bir başka kavuruyor,
Durma, avlanmaya çık, diye şeytan dürtüyor...
Kendime güven duyup, çekingenliği attım,
Bir zengin arkadaşa vaziyeti anlattım...

* * *

«Ağır ehliyetim var, kız gibi kullanırım,
Verirsen Mersedesi, Boğaz'a uzanırım...»
«Neşeli oluyormuş, özel oto'yla gezmek,
Yosmalara yaklaşıp, buyurun abla, demek...»
Arkadaşım, bir bana, bir de kalbime baktı,
Anahtarı avcumun ortasına bıraktı...
Sevinçle öptüm onu, dedim, bre kıralsın...
«Hep tavlama kızları...» dedi, «Bana da kalsın...»
Kontağı açar açmaz gazladım arabayı,
Sende iş yok, diyenler, görsünler yaşamayı...
Binlerce teşekkürler... İçimdeki şeytana,
Dürtüsü doğru çıktı, bakın bendeki şansa...
Hiç de uzun sürmedi, göründü talih kuşu,
Hafif kornaya bastım, umut verdi duruşu...
Ustaca bir firenle rampa ettim yosmaya,
Daha buyur etmeden atladı arabaya...
Artık Mersedes değil, altımdaki sanki uçak...
Uçuyorum sevgimi sunmaya kucak kucak...
Nasıl olmuştu böyle?... Ben de şaştım doğrusu,
Perinin benden değil, kimseden yok korkusu...
Ne tarafa gidelim, söyle canım, meleğim...
«Dilediğin yana çek...» dedi, «Hep emrindeyim...»

O sokaktan sokağa, o caddeden caddeye,
Şoförlük sanatımı başladım göstermeye...
Vites değiştirmeden virajlara dalışım,
Dilberi hayran etti araba gazlayışım...
«Çok meraklıyım» dedi, daha sokuldu bana,
Nerdeyse dudaklarım değecek yanağına...
Dizlerimiz, kalçamız tanıştı yavaş yavaş,
İpeği yırtmak için göğüsler açmış savaş...
Gözlerimin dumanı çok süratten olacak,
Yol değil gördüğüm şey, uzanan bir çift bacak...
Issız bir koruluğun kenarına park ettik,
Arabadan inmeden dudak dudağa verdik...
Ben deyim, yürüyüşü bir şarkının notası,
Siz deyin yelken açmış, aşka gönül rotası...
Çok tatlı dakikalar yaşadık, gülüşlerle,
Sarhoş olduk bayağı, parfümlü öpüşlerle...
«Yakışıklı erkeksin» diye iltifat etti,
Beni, Alan Delon'a, Ediz Hun'a benzetti...
Beğendiği tipleri, zevklerini anlattı,
En büyük özentisi, araba kullanmaktı...
Bir hazine olsaydı, ona yine verirdim,
Mersedesi severek, eline teslim ettim...
Dilimde aşkın tuzu, uzandım çimenliğe,
Biraz sonra yeniden geleceğiz elele...
Fakat o acı firen... O gürültü nereden?...
Eyvah, bizim Mersedes... Uçuvermiş dereden...
Bizim acemi şoför, ağaca nişan almış,
Ne motor, ne kaporta... Yalnız iskelet kalmış...
Bir sıyrık, iki ezik... Başka şey yok kendinde,
Ama yüzü ne olmuş... Tıpkı benim rengimde...
Geçirdiğim krizden, karakolda uyandım,
Arkadaşı görünce gerçek krize daldım...

* * *

Polis, benim meleği göstererek dedi ki,
«Bu yaptığınla oldu kaza sayın oniki...»
«Böyle avanakları buluyorsun her sefer,
«Tıkacağım içeri, daha yaparsan eğer...»
Benim melek sandığım, meğer bizzat şeytanmış,
Ben, tam bir kürt eşeği... O, acemi nalbantmış...
El atına binerek, hovardalık neyime...
Yalvarmaya başladım, araba sahibine...
Bir daha mı?... Yok artık, ders verdi bana sürtük.
Yaşamak çok kolaymış, var olsun şu züğürtlük...

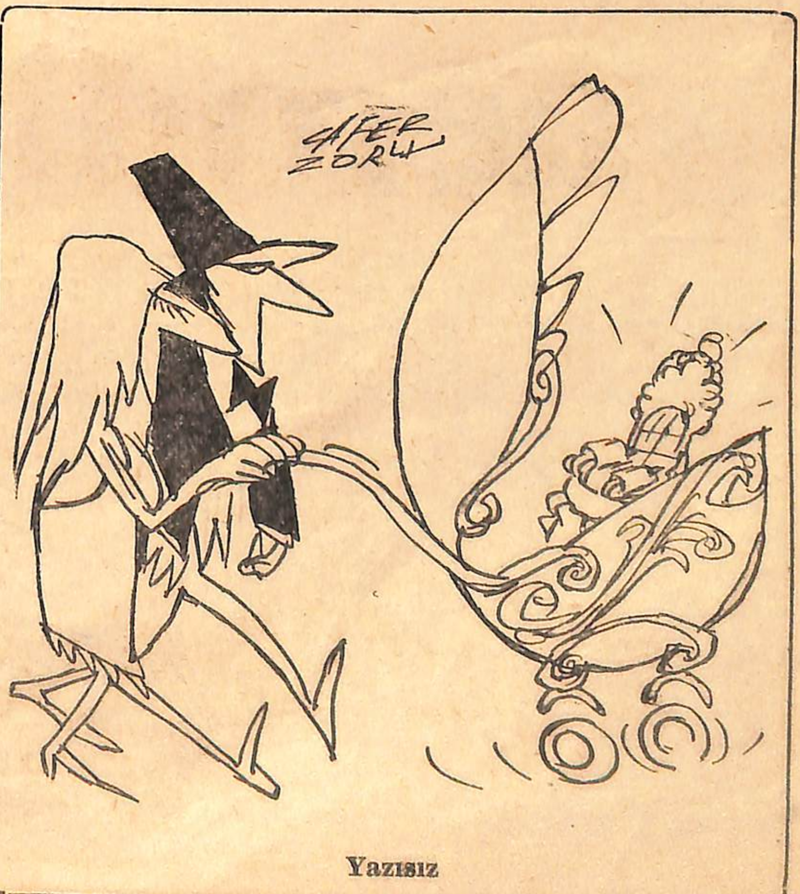
Fikret YILMAZ

VERGİ REFORMU

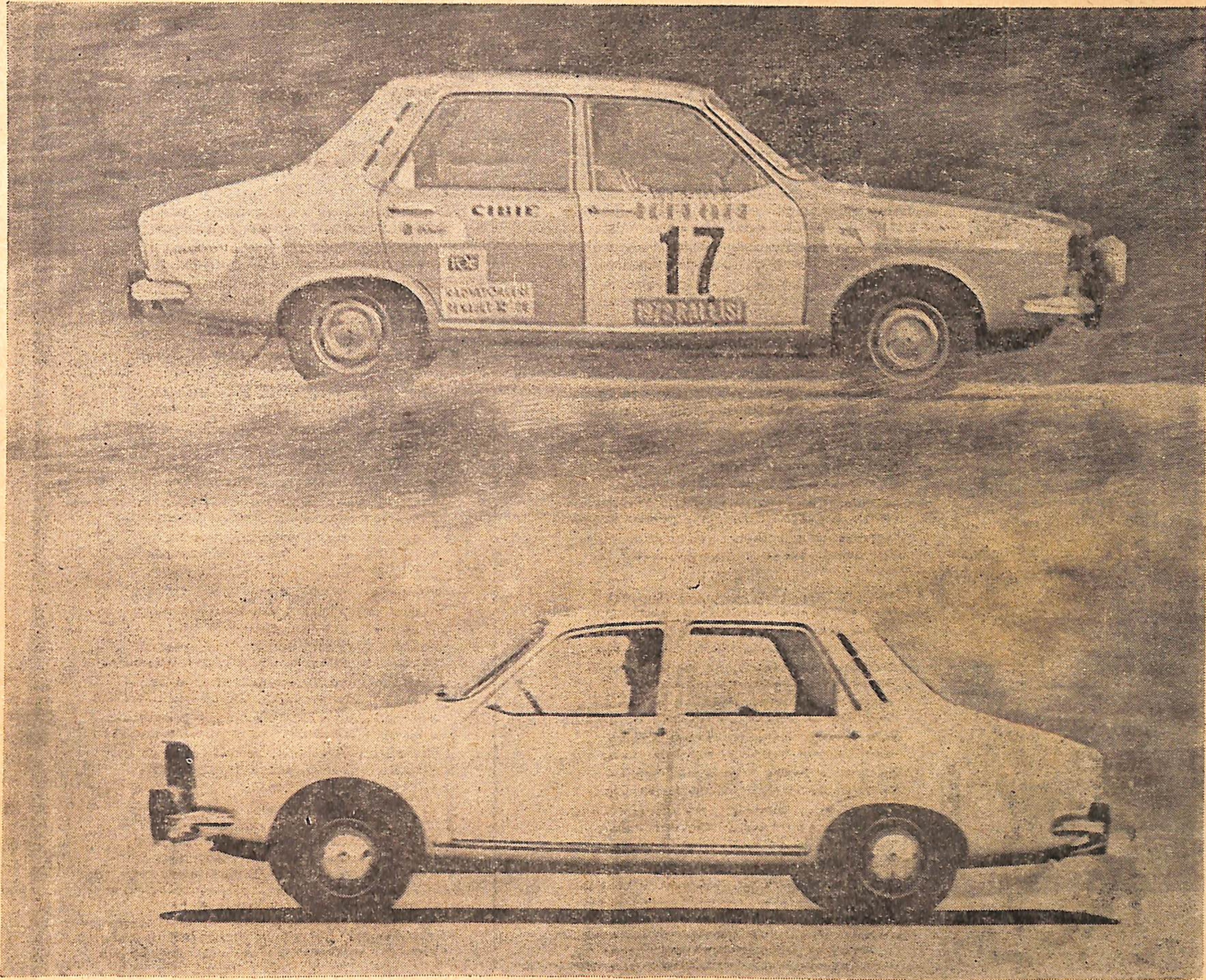

— «Ben seni alacağım,
Başına vura vura!..»

Vergi reformu
isteniyor.
— Gazeteler —

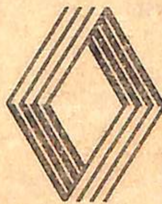
Yazısız

aerodinamik

"Aerodinamik", hava hızının ve basıncının etkilerini inceleyen bilimdir. "Aerodinamik" kanununa uygun taşıtların motor ve bagaj kapakları havanın direncine "en az" uğrayacak şekilde yere doğru meyilli, tavanı öne eğik ve arka kısmı yüksektir.

Hareket halinde, özellikle sürat anında, ön ve arkaları arasındaki bu yükseklik farkı kaybolur... Güzel görünüşlerinin yanısıra, teknik açıdan da diğerlerinden çok üstündür "aerodinamik taşıtlar." Renault - 12, aerodinamiktir.

RENAULT

"ismini vermekle övünüyor„

(Rektaş: 509 — 62)

YARIM PORSİYON

Bir gün, İstanbul'da bir lokantaya girdim. O sırada içeri kılık kıyafetinden sosyete meraklısı olan biri girdi. Yan masadaki sosyetik bir beyin yanına, müsaade isteyerek oturdu. İyi giyimli olan bey önce az musakka yedi, arkadan da az pilâv yedi. Bizim sosyete meraklısı da onun yediklerinin aynısını istedi. Musakkayı yeyince sıra pilâva geldi; fakat tam o sırada kaşığı yere düşürdü. Pilâvı yemek için çatalla uğraştı fakat yiyemedi. Sonunda garsonu yanına çağırarak:

«— Az kaşık getirir misiniz!» dedi.

Ferit BAŞ
Çakırbey Köyü Öğretmeni
Patnos/AĞRI

EDEBİYAT DERSİNDE

Edebiyat öğretmeni derste şöyle bir mısra okudu: «Akıyor fıskiye gibi bardağa mey'ler» ve açıkladı:

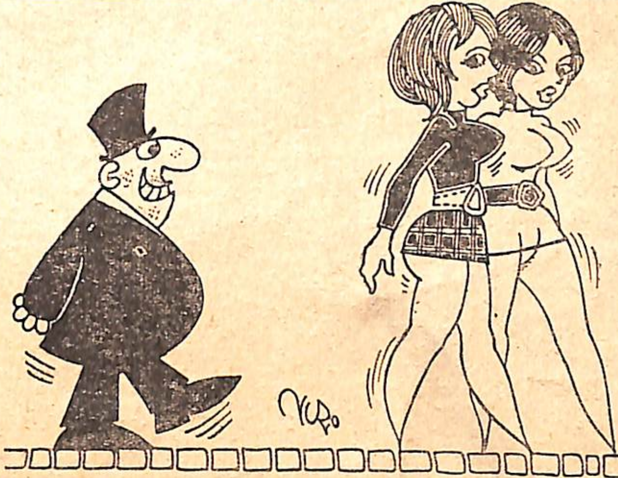
— Mey'in akışı suyun fıskiyeden yükselmesine benzetiliyor. Yâni mey suya benzetiliyor, dedi.

Arka sırada oturan dersi dinlemeyen öğrenci yanındaki arkadaşını dürterek neye benzetiliyormuş Ayşe? deyince, Ayşe sinirlendi:

— Niye dinlemiyorsun canım? «Meysu» ya benziyormuş! demez mi?!.

Necdet YILMAZ
Aksu İlköğretmen Okulu memur
ANTALYA

Sizin ♥ için

— Sakın pas verme! Politikacılara hiç güvenilmez!..

(Nuri BİLGİN)

ASKERLİK HÂTIRASI

Bir gün kahvede oturuyordum. Diğer bir masada oturan Durmuş ile Sadık isminde iki arkadaş toto oynuyorlardı. Sadık:

— Boluspor - Altay 1, Hatayspor - Orduspor 0, Konyaspor - Trabzonspor 0... diye toto oynamasına devam ediyordu.

Sıra, Denizlispor - Gençlerbirliği maçına geldi. Sadık tam neticeyi yazacağı sırada, Durmuş Denizlispor'u göstererek hemen söze atıldı:

— Lan gardaş, ben eskerliğimi orda ettim, ora çok gözeldi, oraya 3 tene vermessen darılurun!.. demez mi?!.

Sadık ÜNLÜTÜRK
Çaycuma Belediyesinde görevli

KIŞ DONDURMASI

Bir kış gününde köyden şehire gelen iki arkadaş, bir pastaneye giderler. Çırak buyur eder, onlar da dondurma var mı? deyince, usta işe karışır ve nasıl emrettiklerini sorar. Müşteriler iki külâh isteyince, usta da külâhlara pasta kremasının beyaz ve renklisinden doldurup verir. Müşteriler, yalarlar fakat ustaya:

«— Bunlar soğuk değil!» deyince, usta sertçe:

«— Kış dondurması hiç görmediniz mi siz?» diye karşılık verir. Müşteriler:

«— Kusura bakmayın, derler. Fakat, soğuk olmadan nasıl donduğuna hayret ettik!»

Ali HALBUTOĞULLARI
Fizik Öğretmeni
Reyhanlı/HATAY

TELEVİZYONDAKİ ADAM

Ahmet beyler çok zengin oldukları halde günahtır diye evlerine televizyon almıyorlardı. Fakat çocukları her gece bir komşunun evine televizyon seyretmeye giderlerdi. Bir gece de babaanneleriyle beraber bize geldiler. Evlerine döndükleri zaman, babaanneleri torunlarına:

— İyi ki başımı açmadım, demiş. O konuşan adam (spiker) hep bana bakıyordu.

İ. ATILGAN
Altıntepe, Tevfik Sağlam Cad.
No: 9/A, Daire: 16
Bostancı/İSTANBUL

KİM BUDALA?

Kendi kendime sordum: Acep kim budaladır?
Kadın mı budaladır? Erkek mi budaladır?
Anneme gittim sordum, gözü hayâle daldı,
Babama gittim sordum, birden şaşırıp kaldı.
Nineme gittim sordum, gözünü oğuşturdu.
Dedeme gittim sordum, yüzünü buruşturdu.
Kuşlara gittim sordum, tavuğu gösterdiler.
Tavuğa gittim sordum, horozu gösterdiler.
Horoza gittim sordum, kazları gösterdiler.
Kazlara gittim sordum, dazları gösterdiler.
Dazlara gittim sordum, kızları gösterdiler.
Kızlara gittim sordum, oğlanı gösterdiler.
Keçiye gittim sordum, eşeği gösterdiler,
Eşeğe gittim sordum, geyiği gösterdiler.
Geyiğe gittim sordum, domuzu gösterdiler.
Domuza gittim sordum, boynuzu gösterdiler...

MÜSLİM ÖRENEL
Bayrampaşa, Kartaltepe Okul Cad.
Mine Sok. No: 1 — İSTANBUL

DÜNÜRCÜ MÜ GÖRMEDİK

Karadeniz ilçelerinden birinde görevli genç adliyeci, Fırıncı Gucaman Mehmet'in kızını beğenir. Dünürcü göndermek ister.

Durumu ilçenin genç yöneticisi ile komutanına açar.

Onlar da kızın babasını karakola jandarma ile çağırtırlar. Adamcağız, korka korka gelir. Suç mu işledim? İhbar mı var? Ne olduğunu bilemez. Komutanın yanında yöneticiyi görünce daha çok şaşırır...

Oturturlar. Çay, kahve izzet-i ikramda bulunurlar.

Sözü, genç adliyeciye, kızına getirirler. Dünürcü olduklarını söylerler.

Fırıncı Gucaman Mehmet zangır zangır titrer, eli yüzü sararır. Kendini toplayarak ayağa kalkar:

«— Pen pilmem, anasu piliir.» der.

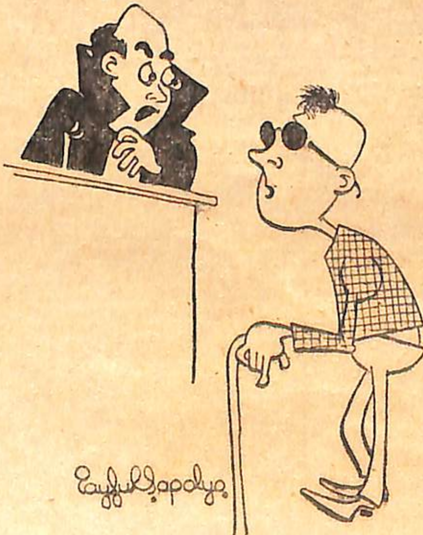
Mustafa ÖZCAN
İstiklâl Mah. Adalet Sok. No: 14/C DENİZLİ

KORKUNÇ KOLEKSİYONCU

«Anlasın» demiş,
«N'olur anlasın...
Hani göçmen kuşları vardır,
Ulaşmak için sıcak ülkelere,
Kanat çırpar dururlar.
Yoruldukça da,
İnerler küçük küçük adacıklara.
N'olur anlasın,
Ben de öyleydim zamanında...»

Vay züppe kız vay,
Anlaşılan beni de dahil edecek,
Aşk koleksiyonuna...

MEHMET YARPUZOĞLU
Kayabaşı Mah. Şehit Âşık Mustafa
Sok. No: 5 K. MARAŞ

— Cinayeti gördüm hâkim bey!..

(Tayfur ŞAPOLYO)

YEMEK SIRASI

Yaşlı karı koca lokantaya girerler ve bir masaya otururlar. Garson ne yiyeceklerini sorduğunda koca:

— Sevgilim, der karısına. Önce ben yiyeyim. Biliyorsun sabah kahvaltısını da pek hafif yapmıştım. İçim kazınıyor.

Kadın:

— Peki sevgilim, diye cevap verir.

Yaşlı koca, garsona yiyeceği yemekleri söyler. Yemekler gelir, adam iştahla fakat ağır ağır yemeğini yemeye başlar. Bir müddet sonra kadın öfkeli:

— Ama sevgilim, der, o kadar ağır yiyorsun ki nerede ise sen yemeğini bitirinceye kadar ben açlıktan düşüp bayılacağım.

O esnada yanlarından geçmekte olan garson konuşmayı duyar ve:

— Hamfendi, der, size de servis yapayım.

— İmkânı yok. Kocam bitirmeden ben yiyemem ki...

Şaşıran garson:

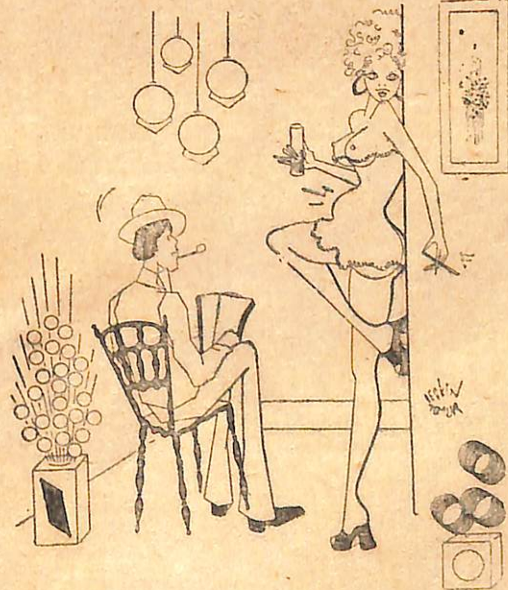
— Hayret doğrusu, sıra ile yemek yendiğini de ilk defa görüyorum...

Kadın, hiddetle garsona çıkışır:

— Şaşılacak ne var ayol!... Bir takım takma dişle iki kişinin yemek yediği nerde görülmüş?...

İsmail SEZER — Seka/GİRESUN

— 9 aylık maaş farkları veriliyor. —

— Şu bizim dokuz aylığı ne zaman göreceğiz sevgilim?..

(Seçkin TEMUR)

BiRAZ BAKAR MISINIZ?

KÜÇÜK ESNAF

HODRİ MEYDAN!

AMERİKA POSTASI

İSTANBUL'da posta taşıyan bir tekne batmış. Bunu duyunca hemen anladım tabiî: Gitti bizim bir aylık mektup tayını. Fakat tam tersi oldu. Mektup yağmaya başladı iki gün sonra. Aylardır adımı bile unutmuş görünenler aralarında sözbirliği etmiş gibi aynı şeyi yazıyorlar:

«Sana bundan önce üç mektup daha yollamıştım. Eğer eline geçmediyse, bil ki motorla batmıştır. Yâni seni ihmal ettiğimi falan sanma.»

Eksik olma! Dalgıç tutup doğru söyleyip söylemediğini araştıracak halim yok şüphesiz.

Hep yolda ölecek değil ya mektuplar, bazan da yavruluyor. Geçen bayram, büyücek bir zarfın içine bir başkasının kartı da girmiş, kaçak olarak ta buralara kadar gelmiş. İstanbul'da oturan biri, İstanbul'da oturan başka birine göndermiş kartı. Ne yapayım, pullayıp yeniden verdim postaya. Hemen ardından da yaptığım hatâyı anladım. Kartın sahibi siz olsaydınız ne düşünürdünüz? Fatih'ten atılan kartı bir ay sonra Üsküdar'da almak bir, zarfın üstündeki yabancı damga da caba... «PTT'nin ilk garipliği değil bu ama, kısa yol varken mektubu dünyanın öbür ucundan dolaştırmak da biraz fazla oluyor.» diye düşünmüş müdür dersiniz adamcağız? Her neyse... Bilmeyince akıl erdirmek biraz zor olur böyle bir işe her halde.

Geceleri yatarken saati kurmayı kendime yasak ettim. Hangi Japon'un aklının ürünüyse, normal saatler gibi zil çalacağı yerde, korku filmlerinde gırtlaklanan kadınlar gibi bağırıyor. Hem sinir bozuyor, hem de zaten susturup tekrar uyuduğum için bir işe yaramıyor. Kurmaktan vazgeçtiğim ilk gün, kapının zili beş dakika aralıksız çaldı. Gözlerimi açmadan gittim kapıya kadar. Beynimin yarısı uykuda hâlâ. Uyanan yarısı ise Türkçe kelime haznemi araştırıp yeni küfürler bulmakla meşgul.

«Kim o?»

Zenci postacının sesini tanıdım düofondan:

«Ödemeli bir paket var,» dedi şarkı söyler gibi.

İnsan sabahın bu saatinde nasıl böyle neşeli olabilir, anlamam. Gidip giyinsem uykum kaçacak... Pijamalarla inmeye karar verdim. Kapıyı açar açmaz da yandaki dairede oturan kadınla burun buruna geldim:

«Günaydın,» dedim.

«Saat bir oldu,» dedi.

Verecek karşılık bulamayınca huzursuz huzursuz pijamamın pantalonunu çekiştirdim. Aşağı inince büsbütün boşandı sinirlerim. Paket maket yokmuş. Postacı beni aşağı indirebilmek için yalan kıvırmış. Zoru mu? Gelen Milliyet gazetesinin üstünde gördüğü bir resmi merak etmiş, açıklamamı istiyor. Postacının meraklısı çekilmez oluyor. Bundan önceki de pul biriktirirdi. Bir iki defa gelen pulları verdim, ondan sonra mektuplar pulsuz gelmeye başladı. Herif bana sormadan zarfın sağ köşesini söküp alıyor. Mektubun bir tutamı da gidiyor bu arada. Biraz sert çıktım, mektupları yırtmaktan vazgeçti. Sadece zarfı paralamaya başladı. Allahtan aldılar başımızdan da kurtulduk.

Bu memlekette bir de reklâm postası var. Birtakım şirketler herkesin adını adresini öğrenip sözgelimi bütün bir kentin her evine reklâm broşürleri falan yolluyorlar. Üstünde isminiz olmasa açmadan atın çöpe. Ama merak ediyor insan. Öyle günler var ki, posta kutusu böyle mektuplarla tıklım tıklım dolu oluyor. Bazı şirketler de mektup yerine, yaptıkları şeyden biraz gönderiyorlar. Bu fena değil işte. Bir gün yarım kalıp sabun geliyor, bir gün bir kaşık reçel, bazan bakıyorsunuz saç boyası... Eh, dönene kadar bir aktar dükkânı açacak malzeme toplamak mümkün.

Geleneksel bir günü kutlamak amacıyla posta idaresi özel bir pul çıkardı geçenlerde. Mor ve yeşil bir zemin üzerine kırmızı harflerle yazılmış göz alıcı bir kelime: «Aşk!» Bilseniz ne romantik günler yaşıyoruz burada. Pulun üstünde «Aşk» yazıyor, zarfın içinde ev sahibi cadalozunun mektubu var: «Ayın onu olduğu halde kirayı gene unuttunuz. Lûtfen yüzde beş gecikme ceremesi ile birlikte en kısa zamanda gönderin.»

«Ben böyle aşkın...» diye söylenerek kâğıda kaleme davranıyorsunuz: «Hamfendi, ben her zamanki gibi ayın birinde yolladım çeki. Geçen sefer yaptığınız gibi peruğunuzun altına koymuş olmayasınız?»

Zarfın üstüne de —bildiniz— bir «Aşk» pulu yapıştırıyorsunuz. Yumruk vurarak...

Sulhi DÖLEK

VB
TÜRKİYE VAKIFLAR BANKASI
REFAH VE SAADETİNİZİN KAPISI!
Vadeli 50, Vadesiz her 100 Liraya bir kura numarası, paranıza emniyet, işlerinizde kolaylık, istikbalinizde garanti,
TÜRKİYE VAKIFLAR BANKASI
(Basın: 20384 - A - 60206 — 60)

Akbaba
Haftalık Siyasi Mizah Mecmuası
SAHİBİ :
Ergin Ortaç
Yazı işlerini fiilen idare eden:
Kadri Yurdatap
Sekreter: Selâmi M. Yurdatap
Dizildiği ve basıldığı yer:
Akbaba Matbaası
İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer Caddesi No: 8 - 10, Daire: 3, İstanbul
Telefon : 22 18 11
İLÂN FİYATI : Kapak içi, santimi 35 lira, iç sayfalar 45 liradır.
Fiyatı: 150 kuruş.
DİKKAT!
Mecmuamızın eski sayılarını isteyen okuyucularımızın, beher sayı için 150 Krş. luk posta pulu göndermeleri kâfidir.

Akbaba Toto

Sevgili okuyucularımız,

Büyük ilgi gösterdiğiniz onüç sayılık AKBABA TOTO yarışmasının sonuncusunu geçen sayımızda yayımlamıştık.

Şimdiye kadar AKBABA TOTO kuponu göndermeyen okurlarımız kuponlarını toplu olarak gönderebilirler.

Yarışmamıza katılamayan veya eksik sayıları olanlar, Akbaba'nın bu sayılarını Akbaba Dergisi Yarışma Servisi (Klodfarer Cad. No. 8 - 10) Divanyolu — İSTANBUL adresinden temin edebilirler.

AKBABA TOTO kuponlarının kabulüne 16 Mayıs çarşamba akşamına kadar devam edilecektir.

Bu tarihten sonra elimize geçecek kuponlar yarışmaya giremiyecektir.

AKBABA TOTO kuponlarını doğru dolduran okurlarımız arasında noter huzurunda kur'a çekilecek ve

5000 Liraya

kadar çeşitli para ikramiyeleri kazanacak okurlarımızın adları AKBABA'da yayımlanacaktır.

Hepinize iyi şanslar, başarılar dileriz sevgili okuyucularımız.

Her nevi kalem için en iyi mürekkep

Parker Quink

PARKER SUPER Quink

A

(İlâncılık: 1928 — 61)

GÜLLER VE DİKENLER

Berber, çırağına öğüt verir:
— Müşteriyi traş ederken çok dikkatli ol, kendini yaralamayasın!...

* * *

Hayat tekerleğini, sık sık yağlamak lâzımdır. Bunun için en iyi yağ hayâldir!...

* * *

Hoppa kadın, kocasına:
— Biz kadınlar az şeyle yetiniriz. Üzerimdeki elbiseye bak, bana hak verirsin!...

* * *

Bir toplantıda, adam karısiyle öğünür:
— Karım, psikolojiden gayet iyi anlar. Bana ev işlerini yüklemek için en uygun zamanı seçmekte eşi yoktur!...

* * *

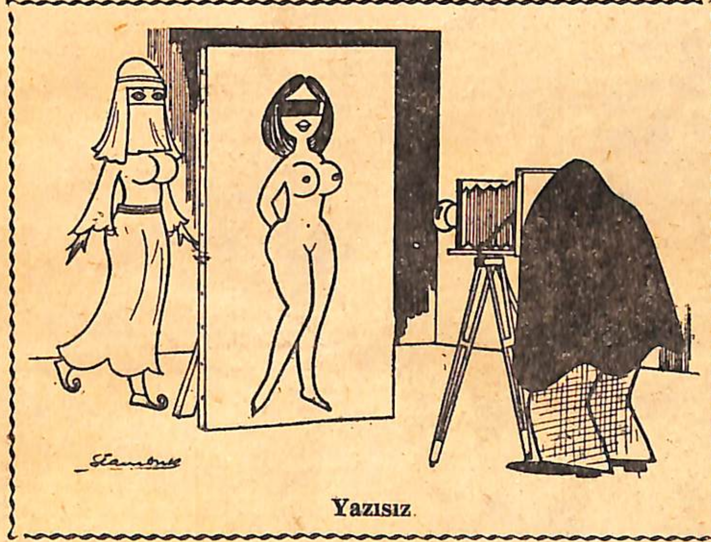
Bir mizahçı, çapkın bir kadından bahsediyordu:
— O bir kurtla karşılaştığı zaman gülümser, bir fare görünce de korku ve dehşetle bağırır...

* * *

Dünya iki kelimeden ibarettir: Al, ver!
Kadını da iki kelime ile tarif edebiliriz: Ver, ver!...

* * *

Sinemada birçok aşk çeşitlerini öğrenebilirsiniz.. filme bakmamak şartiyle!...

Yazısız

Mor elbise

Çıplaklar kampının bekçisi, içeriye girmek isteyen adama mâni olur:

— Bu mor elbise ile içeriye giremezsiniz!

Adam kızgın:

— Hangi mor elbiseden bahsediyorsun? diye bağırır. Soğuktan nasıl titrediğimi görmüyor musun?...

Başağrısı

Tanınmış rejisörlerden M. odasına kapanmış, kimseyi kabul etmiyordu. Bir kaç saat sonra yanına operatörü çağırdı:

— Bu zamana kadar müthiş bir baş ağrısı ile yatıyordum, biraz evvel geçti, dedi.

Operatör tasdik etti:

— Evet gördüm, üzerinde çok şık bir kürk vardı!

Yazısız

Huy meselesi

Yolda giden iki kadın arasında:

— Biraz evvel selâm verdiğin kadın kimdi?
— Komşumuz...
— Fakat o selâmına karşılık vermedi.
— Onun âdetidir, aldığı hiçbir şeyi geri vermez!...

Aradaki fark

Garson, müşteriye:

— İki çeşit bifteğimiz var, biri on liralık, diğeri onbeş liralık. Hangisini istiyorsunuz?
— Aradaki fark nedir?
— Onbeş liralık olanın yanına keskin bir bıçak veriyoruz da...

Damla

Veteriner, hayvanat bahçesi bakıcılarından birine talimat verir:

— O rahatsız aygırın burnuna ilâç damlat.
— Kaç damla doktor bey?
— Dört beş litre kadar!

Uyarma

Kadın, kocasına çıkışır:

— Banyoda yüksek sesle şarkı söylüyordun, ayıp değil mi saha!...

Koca:

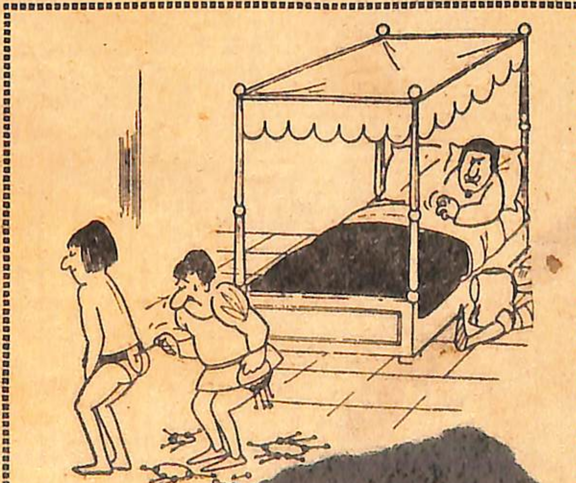
— Her halde keyfimden söylemiyordum, dedi. Banyo kapısının açık olduğunu hizmetçi kıza anlatmak istiyordum!

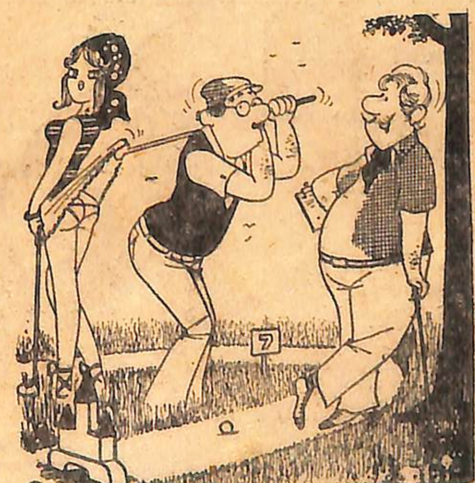
Evlenmek isteyenler

Bir dağ köyünde, rahip nikâhını kıyacağı çiftin adını unutur. Kilisede toplanan dâvetlilere seslenir:

— Aranızda evlenecek olanlar gelsin!...

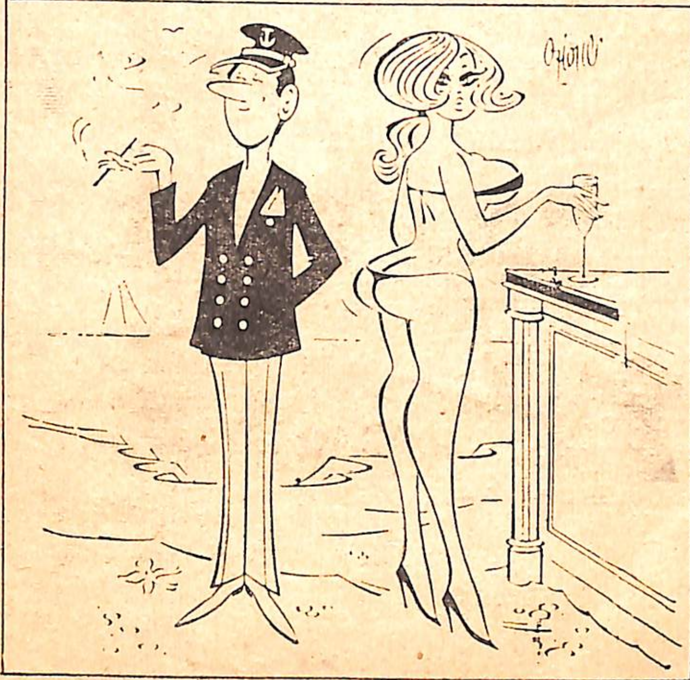
Birdenbire sekiz kadın, üç erkek koşa koşa rahibin bulunduğu tarafa gelirler.

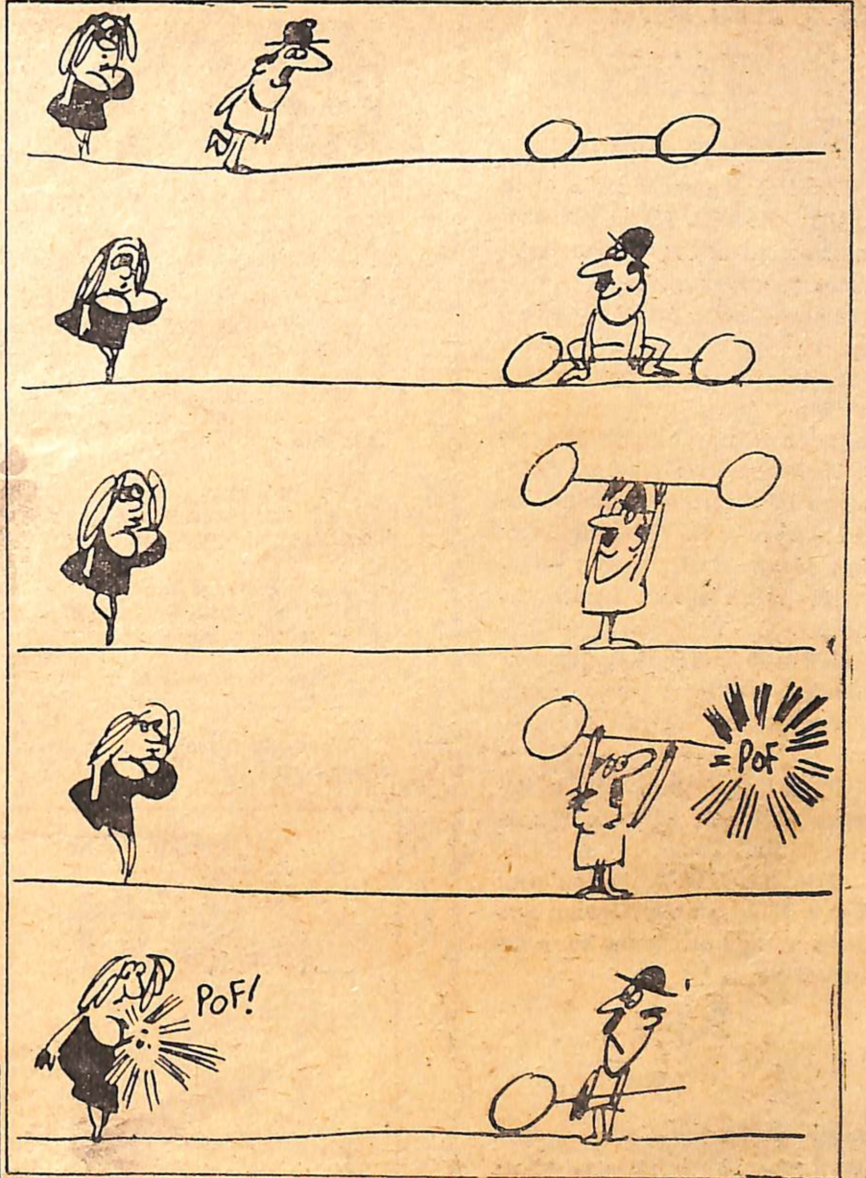

— Hop, hop.. yanlış topu seçtin!..

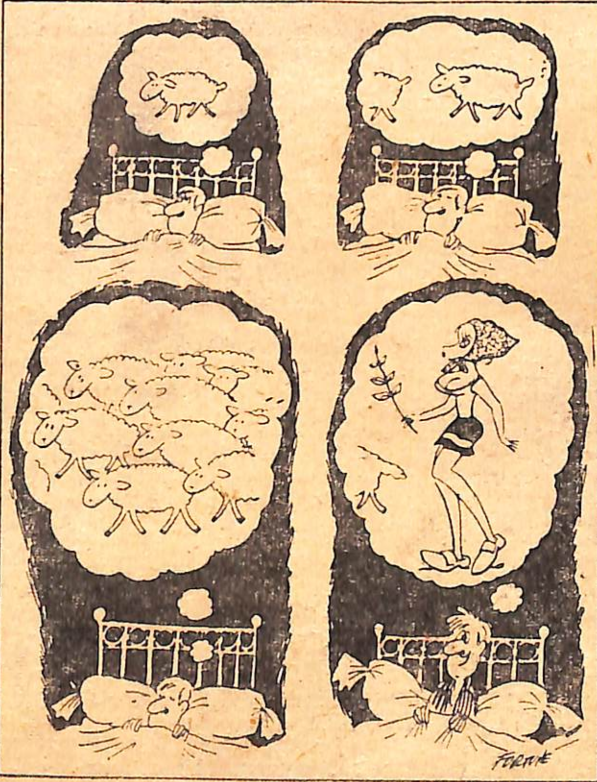
Dünya Karikatürleri

-KISKANÇ OLMA SEVGİLİM, DÜN AKŞAM YANIMDA GÖRDÜĞÜN KADIN VALLAHİ KARIMDI!.

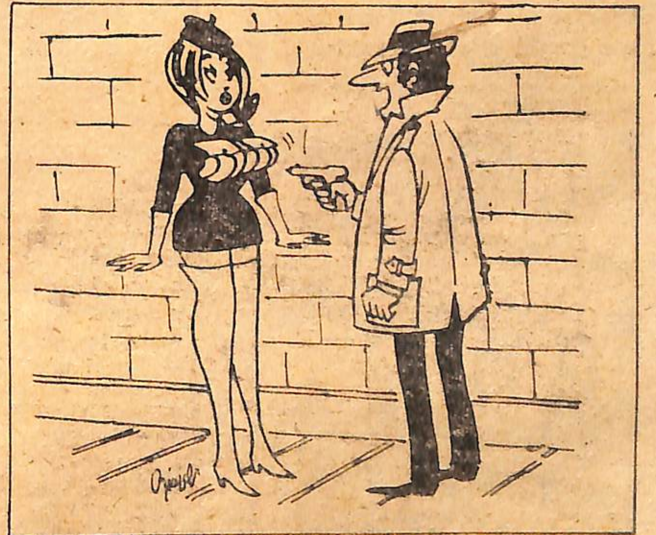
YAZISIZ

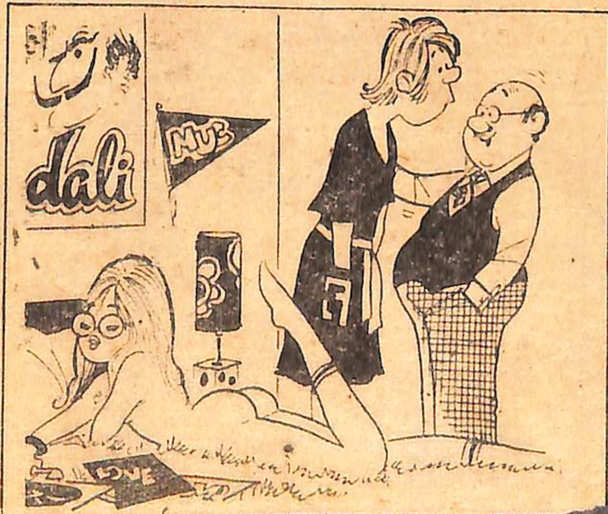
YAZISIZ

YAZISIZ

-ELLER YUKARI, CEPLER DIŞARI!..

-RAHATSIZ ETMİYORUM YA?..
-YOK CANIM, BİZ DE SIKINTIDAN N
YAPACAĞIMIZI BİLMİYORDUK!

...ÜRÜMÜYORUZ Kİ!

WSK imkânı

WSK (Veseka) denenmiş motosiklettir.
Ün yapmış, güven kazanmış,
benimsenmiş motosiklettir.

Güçlüdür. Sağlamdır. Konforludur.

WSK imkânından yararlanın...
Asfalt, şose, keçiyolu demeden,
trafikte beklemeden
WSK ile ulaşın!

WSK 3 ileri viteslidir.
Saatte 100 kilometre hız yapar.
100 kilometrede 2,2 litre benzin yakar.
Motor gücü 8 HP,
devir adedi 5.300,
silindir hacmi 123 cc.'dir.
Servisi güçlü, yedek parçası boldur.

Peşin satış fiyatı
9.300 *liradır.*

Ödeme kolaylıklarından yararlanabilirsiniz.

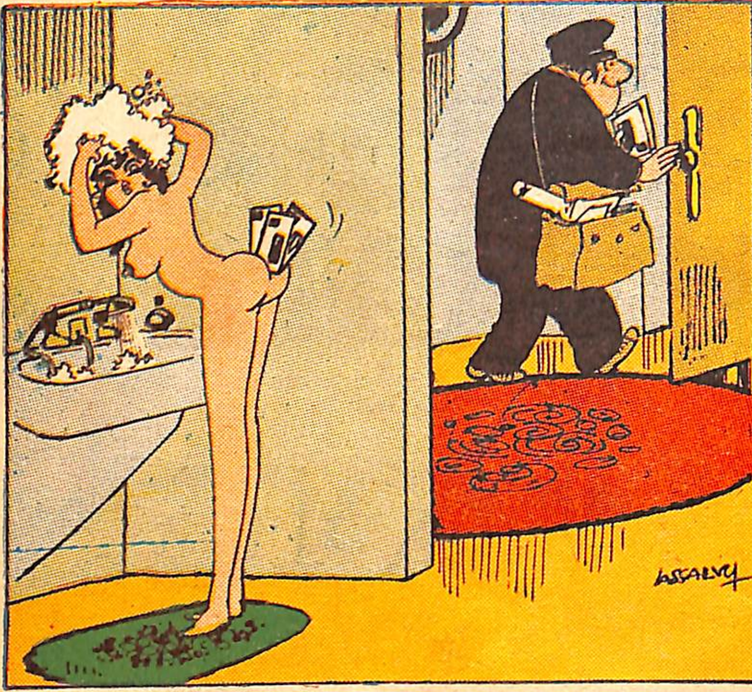

WSK motosikletleri
"GÜVENİLİR DOST"

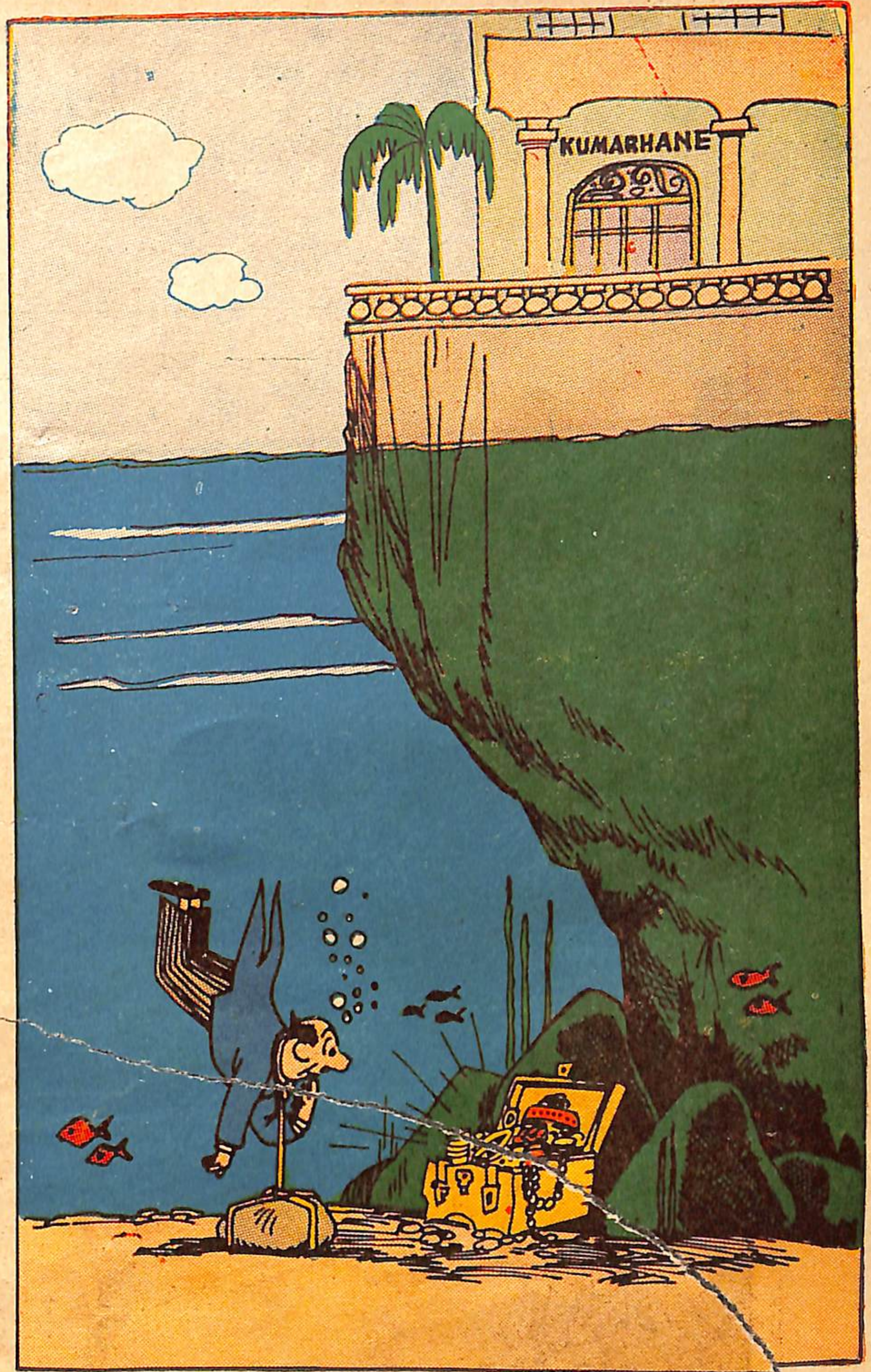
Türkiye Genel Satıcısı:
STANDARD BELDE
Ticaret ve Sanayi A.Ş.
Halâskârgazi Cad., 266, Şişli — İstanbul

(Manajans: 1084 — 63)

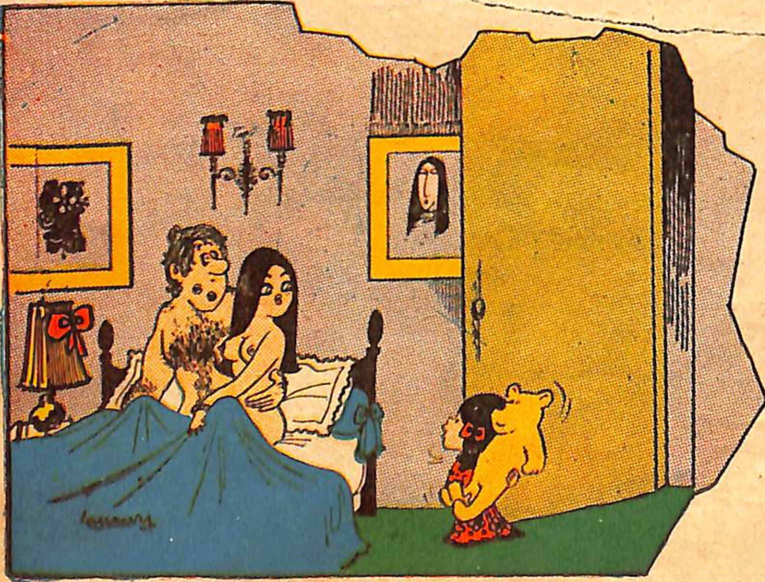
Akbaba

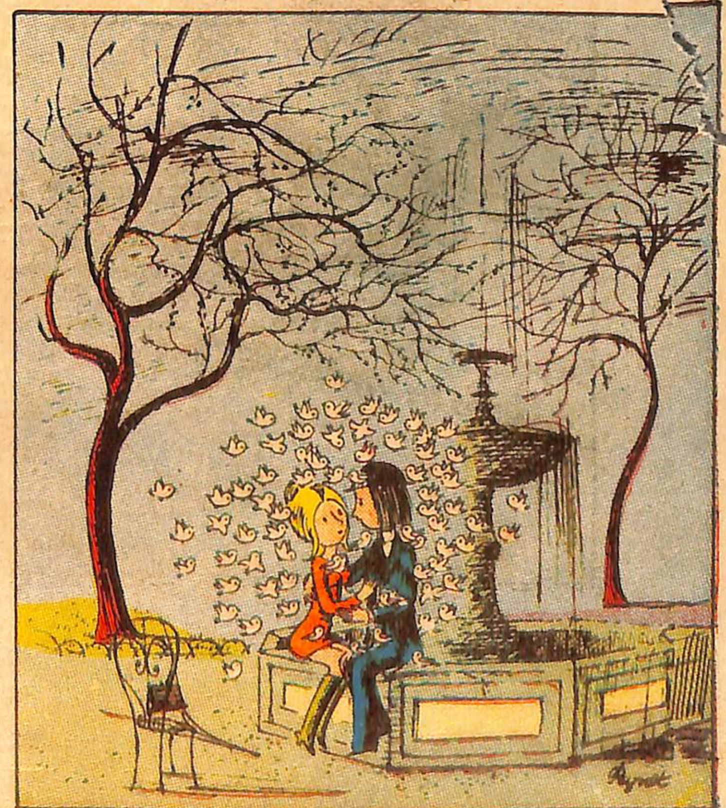
YAZISIZ

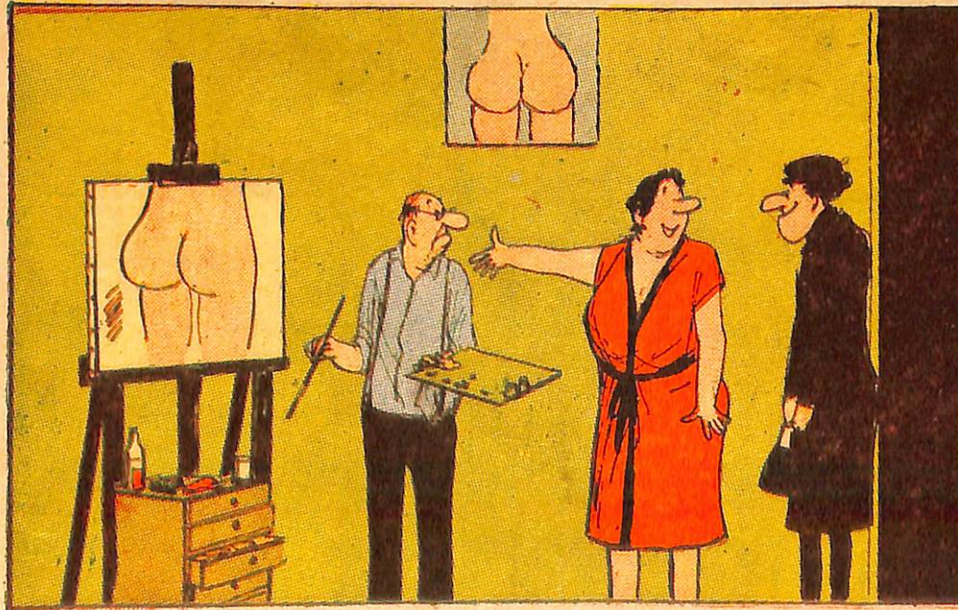
YAZISIZ

— ABLA, BEN DE SENİN GİBİ KOCAMAN BİR AYIYLA UYUYORUM, BAK!

— SEVGİLİM, SENİ NE ZAMAN YALNIZ GÖREBİLİRİM?

— ÇOK BEĞENDİNİZSE SİZİNKİNİN DE RESMİNİ YAPAYIM!